

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 69 (361) N.

BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1938 M., KOVO-MARCH 24 D.

KAINA 3 CENTAI

Šaulys paskirtas Lietuvos Ministru Varšuvoje

Nežiūrint kur mes būtume gimę, nežiūrint, kokių pažiūrų mes būtume, nežiūrint kur mes gyventume, visados privalome būti Lietuvos nepriklausomybės sargyboje.

D A B A R

Tėvynės pulsas
Neatsistatydino
į ką tai panašų?
Geras pavyzdys

JUOZAS TYSLIAVA

Didžiojo New Yorko lietuviai įrodė, kad jie, reikalui atėjus, moka būti vieningi. Tokia nuotaika viešpatuoja visuose Amerikos lietuviuose.

Reikia pasakyti, kad šios krizės proga, Amerikos lietuvių jaunimas, nemažiau, negu seniai, yra susidomėjęs Lietuvos nepriklausomybės likimu. Tikrai galima sutikti su Tėvynės redaktorium V. Tysliava, kuris perėitį sekmadienį Didžiojo New Yorko lietuvių masiniame mitinge pareiškė:

„Jeigu Lietuvai tektų kariauti su lenkais, tai Amerikos lietuviai pasiūstų į Lietuvą nemažiau, kaip 50 tūkstančių jaunuomenės“.

Taip, rimties valandai atėjus, Amerikos lietuviai moka pamiršti savo pažiūras ir vakarykščius nesutikimus. Tas parodo, kad Amerikos lietuviai, vistiek ar jie atvykę iš Lietuvos, ar jie gimę šioje šalyje, gyvai jaučia savo senosios tėvynės pulsą.

Tik ką gauta ELTOS telegrama, kurioje sakoma, kad Lietuvos ministrų kabinetas neatsistatydinęs ir vyriausybė veikianti vieningai.

Vadinasi, visos tos žinios apie atskirų ministrų ar visos Lietuvos vyriausybės atsistatydinimą buvo be pagrindo. Berods, nereikėjo ir mūsiškiams pasiskolinti su savo „placios koalicinės vyriausybės“ patarimais.

Turime atsiminti, kad kilus karui, Lietuva turėtų ieškoti ne koalicinės vyriausybės, bet stiprios kariuomenės su vienu išmintingu ir geru vadu.

Ir dabartinės krizės atveju Lietuvai bus daug sveikiau, jeigu galės išlaikyti ta pati vyriausybę.

Naujienų redaktorių teisingai pastebė, sakydamas, kad mūsų komunistai žaidžia žmonių jausmais. Pijus Grišaitis sako:

„Komunistų atsišaukime nėra nė vieno žodžio apie tai, kad konfliktas kilęs tarp Lietuvos ir Lenkijos, turėtų būti išspręstas taikos keliu. Atsišaukime autoriai stengiasi žaisti ant žmonių jausmų, apsimesdami karštais Lietuvos patriotais“.

Iš tikrųjų mūsų komunistai elgiasi taip, lyg rpdos, jie norėtų, kad Lietuva stotų į karą su Lenkija. Kiekvienam, bent šiek tiek proto turinčiam, žmogui aišku, kad dabar, kai Lietuva viena, kai jai net nežadama pagalba iš Sovietų Sąjungos, toks karas būtų praغيštingas.

Atrodo, lyg Bimbos biuras, naudodamasis šiuo neramiu momentu, nori pasipiniguoti. Tuo tarpu, kai Amerikos lietuviai aukoja Lietuvos Ginklų Fondui, tai mūsų komunistai savo „masiniuose mitinguose“ renka aukas „išlaidoms padengti“.

Į ką tai panašų?

Chicago Draugas sako, kad „Kazys Krušinskas nepriėmė jam paskirto Gedimino ordino“.

„...Jam paskirtas D. L. K. Gedimino 5-to laipsnio ordinas, kuomet kitiems, daug mažiau užsipelnusiems arba va-

ANGLIJA ATSIKAKĖ DUOTI PAGALBOS BET KURIAI EUROPOS VALSTYBEI

Nenori kištis į Centralinės ir Rytų Europos tarptautinius ginčus

LONDON, kovo 23 d. — Didžiosios Britanijos ministrų kabinetas vakar nutarė ir toliau griežtai laikytis Chamberlaino užsienio politikos. Ta proga spaudos atstovams vėliau buvo pranešta, kad Anglija nesikiš į Čekoslovakijos, Lietuvos, Šveicarijos ar bet kurios kitos Centralinės ar Rytų Europos valstybės ginčus.

Anglijos valdžia yra tos nuomonės, kad pašalinti karo pavojų galima tik tiesioginiai tariantis su Vokietija ir Italija.

Dabartinė Chamberlaino politika yra atitraukti Italiją nuo Vokietijos ir vėliau su abiem valstybėmis susitarti atskirai. Vis dėlto Anglija pareiškė, kad ji ginsiant Prancūziją, jeigu ta valstybė bus kitos užpulta, bet jeigu Prancūzija pultų kitą valstybę, tai Anglija į jos karą nesikištų.

Taip pat pranešama, kad Anglija jau kuris laikas veda derybas su Japonija ir tikimasi, kad netrukus tarp Anglijos ir Japonijos bus pasirašyta sutartis.

PRANCŪZIJA LEIDO VYRIAUSYBEI PASISKOLINTI 20 BIL. FRANKŲ

PARIS, kovo 23 d. — Prancūzijos Parlamentas vakar nutarė leisti Prancūzijos vyriausybei skolinti iki 20 milijonų frankų iš Prancūzijos banko krasto gynybos reikalams. Tuo būdu Prancūzijos vyriausybė dabar gali be tolimesnio Parlamento leidimo, reikalui esant, skolinti 20 milijonų dolerių krašto apsaugai.

Iki šiol buvo leidžiama skolinti nedaugiau kaip 15 milijonų frankų, bet vėliausių įvykių akivaizdoje Prancūzijos vyriausybė matė reikalo ta sumą padidinti ir gauti platesnes teises ją naudoti krašto gynybos reikalams.

Anksčiau vyriausybė tokia suma galėjo skolinti tik karui, o dabar gali pasiskolinti karui dar nekilus.

ITALIJA GRASINA PRANCŪZIJAI

ROMA, kovo 23 d. — Italijos spauda šiandien įspėja Prancūziją, kad jeigu ji atvirai užsto Ispanijos lojalistus, tai Italija pasirošusi Prancūzijai paskelbti karą. Vienas Romos laikraštis sako, kad jeigu Prancūzija pasirengus kariauti prieš Ispanijos frankistus, tai tegul pasirošia ilgam

ir dideliu karui su Italija, nes Italija pasirengusi, bet kurią valandą pradėti karą su Prancūzija.

Tuo tarpu Mussolini kalbėdamas juodmarškinii suvažiavime pareiškė, kad Italija nori taikos, bet jeigu ji bus priversta, tai pasirošusi kariauti

LIETUVAI PASKIRTAS NAUJAS ESTIJOS MINISTRAS

KAUNAS, kovo 23 d. — Šiandien naujasis Estijos pasiuntinys Lietuvai ministras Warma įteikdamas Valstybės Prezidentui skiriamuosius raštus pareiškė, kad sieksias dar glaudesnių Lietuvos Estijos santykių.

sai be nuopelnų tautai, paskirta aukštesnių laipsnių pozymiai“.

Tiesą, Draugas dar taip aiškina: „Krušinskas ne dėl to atmetė jam skirtą ordiną. Atmetė dėl to, kad pastaruoju laiku Lietuvos vyriausybė ypatingu būdu buvo pradėjusi siaurinti katalikų teises“.

Kas tas do „ypatingas būdas“, tai Draugas nesiteikia paaiškinti. Šiuo atveju Bostono Darbininkas buvo žymiai atvirresnis, pareiškdamas, kad Lietuvos tautininkai smaugia katalikus... Jeigu p. Krušinskas atmetė Gedimino ordino ženklą, tuo pareiškdamas protestą Lietuvos vyriausybei, „persekiojančiai katalikus“, tai gal šiuo Amerikos lietuvių katalikų veikėjo pavyzdžiu malonėtų pasinaudoti visi Lietuvos kunigai — atmetę Lietuvos vyriausybės valdžios jiems mokamas

SULAIKĖ DU JAPONŲ „SNIPUS“

CAMBRIDGE, Mass. — Šiandien Cambridge karo laivyno bazėje policija sulaike du japonus, kurie fotografavo tiltą ir uostą. Buvo išaiškinta sulaikytų asmenybė ir vėliau, sulaičius foto nuotraukas jie buvo paleisti.

Įteikė karaliui savo kredencijas. — Jungtinių Valstybių pasiuntinys Anglijai Joseph P. Kennedy šiomis dienomis įteikė savo paskyrimo raštus Anglijos karaliui Jurgiui.

Sulaikytas. — Robert A. Bishop Clevelando banko viceprezidentas, kuris sulaikytas už banko pinigų išekvojimą savo reikalams.

FRANKISTAI LIOVESI BOMBARDAVĘ BARCELONĄ

BARCELONA, kovo 23 d. — Ispanijos frankistų nuolatiniai Barcelonos bombardavimai, kuriuose žuvo keletas tūkstančių civilinių gyventojų, visam pasaulyje sukėlė didelio pasipiktinimo ir išaukė daugybę protestų. Dabar generalas Franco įsakė savo karo aviacijai laikinai nutraukti Barcelonos bombardavimus.

SHIRLEY TEMPLE LAIMEJO BYLĄ IR \$10,000

LONDON, kovo 23 d. — Vakar Londono teismas nagrinėjo bylą, kurioje vienas žurnalas leidėjas kaltinamas taplines labai biurų straipsnių apie jaunąją artistę. Teisėjas priteisė sumokėti artistei \$10,000 ir atsiprašyti. Žurnalas, kuris tą straipsnį talpino, jau kuris laikas uždarytas, dabar traukiamas atsakomybės ne tik leidėjas, bet ir autorius.

Pragyvenimo minimumas Lietuvoje sausio mėnesį

KAUNAS. — Centralinio Statistikos Biuro duomenimis, š. m. sausio mėnesio pragyvenimo minimumas vienam suaugusiam asmeniui Lietuvoje buvo lygus 59,83 lt. Pereitais metais sausio mėnesio pragyvenimo minimumas vienam asmeniui buvo 57,51 lt. Dviejų asmenų šeimai pragyvenimo minimumas š. m. sausio mėnesį siekė 99,83 lt. ir penkių asmenų šeimai — 149,03 lt.

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ ĮSTEIGIA SAVO KONSULATUS VILNIUJE, GARDINE IR SUVALKUOSE

LIETUVOS LENKIJOS SANTYKIAI

KAUNAS, kovo 23 d. — Oficialėmis žiniomis, nei Lietuvos vyriausybė, nei atskiri kabineto nariai neatsistatydino. Visa vyriausybė vieningai veikia. Iš to pranešimo matyti, kad visi iki šiol skelbti pranešimai, kad rezignavo Tubelis ir Šilinkas yra niekuo nepagrįsti ir buvo tik korespondentų spėliojimai.

KAUNAS, kovo 23 d. — Lietuvos vyriausybė šiandien dar vienam mėnesiui prailgino Ministro Pirmininko Juozo Tubelio atostogas. Jis turėjo ši ketvirtadienį sugrįžti į Kauną, bet sakoma, kad pablogėjęs jo sveikatai, jam leista dar mėnesį laiko gydytis.

Esą Tubelio atostogų prailginimas nieko bendro neturi su Lietuvos Lenkijos santykių reikalu.

VARŠUVA, kovo 23 d. — Lenkijos Užsienių Reikalų Ministras pulkininkas Beckas šiandien Lenkijos Senate pareiškė, kad jeigu Lietuva parodys gero noro su Lenkija susitarti, tai nemato jokių kliūčių Lenkijai ir Lietuvai užmezgi ir palaikyti gerus tarpusavio santykius.

Ta proga jis pareiškė, kad jeigu Lenkija būtų turėjusi tiesioginius diplomatinius santykius su Lietuva anksčiau, tai tokių nemalonių nesupratimų nebūtų įvykę kaip buvo šiomis dienomis.

Esą, jeigu yra galimybė per diplomatinius santykius susitarti, tai dabar Lietuvai ir Lenkijai kelias atviras.

LIETUVOS GYVENTOJAI PRISIEKĖ GINTI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

Lietuvos valdžia tvirtina, kad be santykių užmezgimo jokių kitų pažadų Lenkijai nedavė

KAUNAS, kovo 23 d. — Lietuvos valdžios sluoksniuose kategoriškai pabrėžiama, kad iš Lietuvos pusės, be diplomatinių santykių užmezgimo su Lenkija, jokių kitų pažadų neduota.

Visa tauta subruzdėjo: organizacijos ir pavieniai asmenys gausiai aukoja Lietuvos ginklų fondui. Visi pasižada, prirėkus, iki paskutiniųjų ginti Lietuvos nepriklausomybę. Kaune prie nežinomo kareiviu kapo susirinko milžiniška žmonių minia ir, skambinant Lietuvos Laisvės varpai, visi prisiekė ginti Lietuvą.

JUNGTINĖS VALSTYBĖS REIKALAUJA JAPONIJOS ATLYGINTI UŽ PANAY

WASHINGTON, kovo 23 d. — Vakar Jungtinių Valstybių vyriausybė įteikė Japonijai reikalavimą sumokėti \$2,214,007.35 už Panay kanonierinio laivo nuskandinimą Jangtse upėje Kinijoje, pereitais metais gruodžio mėnesį.

Jungtinės Valstybės primesta Japonijai, kad ji pasizadėję atlyginti visus nuostolius už laivą ir nukentėjusius žmogus nariams ir jų šeimoms. Taip pat pabrėžiama, kad į šią sumą įeina tik patys būtiniausi kaštai, be jokios piniginės baudos.

Siomis dienomis Japonijai bus įteikti ir kiti pareikalavimai atlyginti Amerikai padarytus nuostolius Kinijoje.

SVEIMŠALIŲ JUDEJIMAS LIETUVOJE

KAUNAS. — Centralinio Statistikos biuro duomenimis, užpereipty metų sausio 1 d. Lietuvoje buvo 9,671 svetimšalis. 1937 m. bėgyje buvo registruota 1,141 naujas svetimšalis, daugiausia Latvijos piliečių (285), Vokietijos piliečių (170) ir Čekoslovakijos piliečių (107). Per tą patį laikotarpį svetimšalių išregistruota 2,454, daugiausia Vokietijos piliečių (435), Latvijos piliečių (313), Amerikos piliečių (119) ir Čekoslovakijos piliečių (118). Tekiu būdu pereitais metais sausio 1 d. Lietuvoje buvo 8,358 svetimšaliai, arba 1,313 svetimšalių mažiau negu 1936 metais tuo pačiu laiku.

RUOŠIASI ĮVESTI AUTOBUSŲ SUSISIEKIMĄ

Lenkijos pasiuntinys laikinai bus Lietuvos Viesbutyje

VARŠUVA, kovo 23 d. — Nepatiktomis žiniomis, vakar Lietuvos vyriausybė paskyrtė savo įgaliotą ministrą Lenkijai dr. Saulį, kuris iki šiol buvo Lietuvos pasiuntinys Berlyne. Dr. Saulys šia savaitę išvyksta į Varšuvą įteikti savo paskyrimo raštus Lenkijos prezidentui Moscickiui.

Ta proga iš Varšuvos sluoksnių pranešama, kad dr. Sauliui sutikti Varšuvoje ruošiamas surengti nepaprastai didelės iškilmes.

Tuo tarpu Lietuvos vyriausybė pasiūlė Lenkijos pasiuntiniui Fransecek Charwat keturis kambarius Lietuvos viesbutyje, kur bus laikinai įsteigta Lenkijos pasiuntinystė Kaune.

Taip pat pranešama, kad Lietuvos vyriausybė ruošiasi paskirti savo konsulus Vilniuje, Gardine ir Suvalkuose, kur bus įsteigti Lietuvos Konsulatai.

Tarp Lenkijos ir Lietuvos vyriausybių susitarta tuojau atidaryti autobusų susisiekimą tarp Lenkijos ir Lietuvos. Lietuvos ir Lenkijos autobusų linijos jau gavo leidimus iš susisiekimą atidaryti. Taip pat ruošiamasi pradėti prekybos santykius. Abejose pusėse jaučiamas didelis ruošiamas importuoti ir eksportuoti.

Bendrai prekybos reikalai bus sutvarkyti, kaip tik-į Kauną atvyks Lenkijos pasiuntinys ir į Varšuvą atvyks Lietuvos įgaliotasis ministras Šaulys.

Taip pat pranešama, kad Lenkijos oro linija Varšuva—Ryga—Helsinki dabar eis per Kauną. Lenkijos keleiviniai lėktuvai nusileis Kauno aerodrome.

Geležinkelio linija Vilnius—Kaunas iš abiejų pusių spartiai taisoma, nes iki šiol apie 3 mylios kelio buvo visai išardyta ir kelias abičios pusės buvo visai apleistas. Manoma, kad geležinkelių susisiekimas tarp Kauno ir Vilniaus bus atidarytas šią, ar ateinančią savaitę.

Žiniomis iš Kauno, vakar ir užvakar buvo paskelbtas apgulos stovis: Kaune ir kituose Lietuvos didesniuose miestuose visos krautuvės ir įstaigės turėjo būti uždarytos 9 val. vakare.

V. D. UNIVERSITETO CHORAS VYKS Į ČEKOSLOVAKIJĄ

KAUNAS. — Vytauto Didžiojo Universiteto choras, vadovaujamas energingo ir gausaus muziko Konrado Kavėco, sekdamas nusistovėjusia tradicija ir šiais metais vyks koncertuoti į užsienį. Pirmiausia V. D. Universiteto choras vyks į Pragę, kur yra jau seniai kviečiamas atvykti. Praėjusiais metais V. D. Universiteto choras sėkmingai koncertavo Švedijoje ir pasaulinės parodos metu Paryžiuje.

ORAS

Numatoma: Lietaus kritulaj ir kiek vėsiuau. Saulė teka 5:55, leidžiiasi 6:11. Dienos ilgis 12 val. 13 min.

Vytis apdovanotas Gedimino ordino ženklu

CLEVELAND, Ohio. — Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona apdovanoto Al. Bani Vycių 25 kuopos narį Gedimino V laipsnio ordino ženklu už nuosirdų Lietuvos rėmimą.

Alekas Banys buvo trylikametų Tautos Fondo 22 skyriaus pirmininku. Dabar yra Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyriaus pirmininkas.

Paskutiniam Vycių kuopos susirinkime Ponas Banys, narių pasveikintas pasakė gražią, patriotišką kalbą.

Mums, Vyciams, didelė garbė tenka turint narį, atsižymėjusį savo darbais Lietuvos gerovei. Mes sveikiname Aleką Bani ir linkime jam dar ilgai mūsų tarpe veikti.

Lietuvos Vycių 25 kuopa Kanados lietuviai šaukia masinį susirinkimą

Montreal, aCanada. — Lietuvos Gynimo Komitetas praneša, kad šį penktadienį t. y. 25 kovo įvyks masinis lietuvių susirinkimas Vytauto Klube, 2159 St. Catherine St., 7:30 val. vak.

Nežiūrint įsitikinimų visi lietuviai stokim ir neatidėliodami griebkimės darbo, kad išgelbėjus šioj pradžioje valandoj mūsų Tėvynę Lietuvos Nepriklausomybę!

Liet. Gynimo Kom. narys: J. Jasutis

SMULKMENOS

Pelikanai plasnoja sparnais sutartinai. Skrisdami, pelikanai seka savo vadai ir sykiu su juo suderina ritmišką sparnų plasnojimą.

Vorai skonio pajūčių organus turi savo kojose.

Skrudžiaėdžiai vaikšto ant krumplių, kad galėtų apsaugoti savo aštrius nagus skrudžių židams draskyti.

Ar buvo kada nors pasaulis parduotas iš varžytinių?

Buvo—tik viena kartą, už sumą, kuri buvo lygi maždaug 30,000,000 dolerių. Po to, kai Romos imperatorius Pertinaxas, gyvenęs antrame amžiuje, buvo pretorių gvardijos nužudytas, pretoriai pasiūlė iš varžytinių visą Romos imperiją tam, kas daugiausia už ją įsiūlys.

Kiek yra milijonas?

Prancūzijoje, Amerikoje ir kituose kraštuose milijonas reiškia vieną tūkstantį milijonų—1 ir 9 nuliai. Did. Britanijoje milijonas reiškia vieną milijoną milijonų, arba 1 ir 12 nulių. Dėl tikslumo geriausia skaityti tūkstantis milijonų, arba milijonas milijonų. Kiek yra milijonas milijonų? Pabandykite suskaičiuoti. Jei pradėtume skaičiuoti po 200 per minutą, per ištisas dienas ir naktis, nesutodami nė vienu minutėlei, turėtume skaičiuoti 9,500 metų!

TUKSTANČIO METŲ KOVOS DĖL REINO KRAŠTO

Sakoma, kad Lietuva su Lenkija kovojanti nemažiau, kaip 500 metų. Bet, pavyzdžiui, mūsų kovos dėl Vilniaus, tik pusė to laikotarpio, palyginti su Reino kraštu, dėl kurio prancūzai su vokiečiais kovoja jau 1000 metų...

Prancūzų kareiviai buvo didvyriškai drąsus 1870 metų kare, tik jų vadovybė buvo netikusi. Europoje buvo sakoma, kad "liūtas veda asilais".

Vokiečių kariškių jėgų vadas Moltkė išgalvojo naują planą, apie kurį prancūzai nežinojo. Ties Sedanu vokiečiai nauja savo taktika suvarė prancūzų į slėnį, apsupo juos iš visų pusių ir emė skersti.

Prancūzų karalius Napoleonas III-sis, sirgdamas vėžio liga, pasidavęs skruostus, kad kareiviai nematytų jo išblyksusio ir liguisto veido, jodinėje mūšij laukuose, tikėdamasis, kad jį nukaus. Jis vos tegalėjo sėdėti ant žirgo, ligos klausimū kankinamas. Galimas dalykas, kad liga taip pat prisidėjo prie to, kad Napoleonas kapituliavo prūsams su savo 83,000 kareivių, patekusių į vokiečių nelaisvę.

Vienas prancūzų generolas, turėjęs savo vadovybėje 200,000 kareivių, užsidarė Metz'o mieste ir atidavė miestą nedideliu vokiečių būriui. Buvo kalbų, kad jis pasidavęs vokiečiams. Vėliau jis buvo teistas ir apsmektas mirti, bet mirties bausmė buvo pakeista kalėjimu. Ta byla buvo ypatinai įdomi Prancūzijos istorijoje.

Prancūzai pasirodė tikrais didvyriais ne 1870 metų kare, bet taikos metu po karo. Bismarkas buvo sugalvojęs baisų kerštą prancūzams: jis norėjo sutriuškinti Prancūziją finansiskai ir padaryti ją bejėgę bent 30 metų. Tuo tikslu pa-reikalavo iš prancūzų kontribucijos sumoje 5 milijardų frankų.—tuomet tai buvo ne-

girdėtas skaitmuo! Penki milijardai frankų buvo lygūs 1 milijardui dolerių, arba 200 milijonų svarų sterlingų arba 10,000 mil. itų — astronmiški skaičiai.

Vokietijos armijos turėjo pasiūlyti Prancūzijoje, ligi bus sumokėta visa kontribucija. Dideliuokiam vokiečių nusistebėjimui, prancūzai sumokėjo kontribuciją laike kelių mėnesių; dar nebuvo matyta tokio gyventojų pasiaukojimo: kaimietiai nešė savo sutaupas, užrietas kojine, vaikai nešė savo smulkias sutaupas ir dėjo jas į anoniמים aukų dėzes viešose miestų aikštėse.

Bismarkas stebėjosi: "Dėl Dievo! Dėlko gi aš nepareikalavau bent du kart tiek!" Jis sakė.

Jis nebuvo tiksliai apskaičiavęs Prancūzijos pajėgumo, svarstydamas tiktai, ar bankinių depozitų duomenų, pamiršdamas, kad prancūzai kaimietis savo sutaupas buvo prates laikiyti ne banke, bet kojine!

Vokiečiai išėjo iš Prancūzijos, bet vieni ir kitų neapkykta stiprojė. Paryžiaus gyventojai juodais kaspinais gerio Alzaso Lotaringijos paminklus. Prancūzai galvojo apie progas atsilyginti vokiečiams, jie net savo šunis vadino "Bismarkais". Ir štai 1914 metais vokiečiai vėl išėjo į karą prieš prancūzus.

Didysis karas ir jo išdavos

Prancūzų karo vadas maršalas Foch mokėjo vadovauti karo pajėgoms, mokėjo ir nekėti vokiečių. Užėmęs Reino sritį, jis pasiuntė ten juodus kareivius, planavo net sudaryti Reino srities buferinę valstybę, apie ką Prancūzija nu seniai svajoja ir ką Karolis Plikis buvo kažaisė padaręs. Pokarinuose Foch'o planuose buvo nutarta suskaldyti Vok. į 3 atskiras valstybes — Reino Valstybę, Prūsijos Valstybę ir Dunojaus Valstybę. Vokietijos išalinimo šalininkai skelbė, kad rytų Prūsija ir vakarų Prūsija yra skirtingi kraštai: Reino sritis smulkių žemės savininkų apgyventa, o rytų Prūsija — kraštas su dideliais dvarais, kur žmonės išlaisvino iš baudžiavos tiktai 1914 metais, did. karui prasidėjus.

Tas planas nevyko. Aliantų armijos išėjo iš Reino srities. Paskutiniai įvykiai Reino srityje, moderniška vokiečių armija ir moderniškausi karo mašinos ir padaryti ją bejėgę bent 30 metų. Tuo tikslu pa-reikalavo iš prancūzų kontribucijos sumoje 5 milijardų frankų.—tuomet tai buvo ne-

KRAUJU IR MIRTIMI TĖVYNĖ VADUOSIME NELAIMEJE

(Tėsinys iš 2 pusl.)
bauskas Stasys, JokūbasJonas ir Makarevičius Andrius ties Srošūnais I ir keletas sužeistų.

Sulaikius bolševikų slynkimą Kauno link, po sėkmingų kovų buvo priversti pasitraukti. Bet lenkai pastebėję lietuvių pasisėkimus ir bolševikams tame rajone pasitraukiant ir kad lietuviai pasiryžę atimti savo sostinę Vilnių, per Velykas puolė bolševikus Vilniuje ir jį užėmė. Užėmė Vilnių pradėję žygiuoti Kauno link ir balandžio mėn. 27 d. Vilniaus batalijonas sustikio su antru priešū, lenkais, Vievio miestyje. Nors su lenkais didesnių susirėmimų nebuvo, nes Lietuvos vyriausybė buvo priėjusi Santarvės Komisijos nustatytą tarp Lietuvos ir lenkų demarkacijos linija. Batalijonas saugoją barą Čiobiškis, Vievis, Semeliškės ir Jeznas. Tame bare gegužės mėn. 8 d. buvo pirmas susirėmimas su lenkais, stovinčiais Vievio miestyje. Ligi liepos mėn. pradžios su lenkais teįvykdavo smulkii žvalgy susirėmimų. Liepos mėn. 9 d. ties Kietaviške įvyko žymesnis susirėmimas, nes ten pirmą kartą buvo panaudota artilerija prieš lenkus. Liepos mėn. 14 d. 3 kuopa susirėmė su lenkais ties Jageilonių kaimu. Žia buvo nukautas 1 lietuvių būrininkas ir vienas kareivis, o 3 pateko į nelaisvę. Liepos mėn. 20-22 d. lenkų sargybos puolė lietuvių sargybas rajonuose: Ašmena, Kazokiškiai, Unkiškiai, Ašmenos—Neskatoniu ir pagaliau lietuvių sargybos turėjo pasitraukti į Skapelius Vaskalų—Kleriškes linija.

Liepos mėn. 30 d. buvo įsakyta tams bare prieš lenkus palikti tik vieną kuopą, o su kitomis kuopomis vykti į bolševikų frontą ties Dusetomis. Rugsėjo mėn. 23 d. batalijono dalyis jau puolė bolševikus. Po smarkių kautynių ties Aviliais ir Mikuliais Lietuvos narsuolių dėka bolševikai buvo išmūsti iš gerai įsitvirtinusių pozicijų ir nustumti ligi pat Zarasų. Priešiniškais įsitvirtino už Zarasų nuo miestelio šiaurės aukštumoje, kur priešiti prie jo buvo sunku. Bet kita diena 2 p. pulko kuopoms paėmus Kuklius Vilniaus batalijonui po kelių valandų kautynių pavyko užimti Svyliškius ir priešą atstumti. Rugsėjo mėnesio 27-29 d. kautynės tęsėsi ir 30 d. priešas norėjo įsitvirtinti linijoje. Lebedeva—Gutarovičiai—Slobodka, bet Vilniaus batalijonui ir 2 p. pulkui smarkiai spaudžiant, bolševikai pasitraukė už Dauguvos. Kautynėse su bolševikais Vilniaus batalijonui kainavo: 11 nukautų ir 25 sužeistų kariū. Rugsėjo mėn. Vilniaus batalijono dalyis vėl buvo grąžintas atgal į frontą prieš lenkus ir užima barą nuo Jezno ligi Čiobiškės.

Be kovų su bolševikais ir lenkais, 5 pėstininkų DLK Kėstučis pulkas kovėsi ir su bermontininkais 1919 m. spalii 11 d. batalijonui buvo įsakyta vykti į bermontininkų frontą, nes latviais pradėjus spausti bermontininkus tie pradėjo persikelti į Lietuvos teritorijas, plėsti ir net žudyti gyventojus bei gabenoti jų turtą į Vokietiją. Tuo būdu Lietuvos kariuomenės vadovybei teko iš visų frontų rinkti Lietuvos karius ir siųsti į frontą, kad galėtų stoti į žūbtūtiną kovą su vokiečių bermontininkais.

Spalio mėn. 16 d. batalijonas buvo išsūdėstęs nuo žaigūnės ligi Dubisios. Į šiaurę net Vilniaus batalijono turėjo barą Kauno batalijonas. Ligi lapkričio mėn. 21 d. batalijonas gerokai pasistūmėjo į prieką ir prisitvirtino prie stipriau įsitvirtinusių bermontininkų pozicijų Berstiškių ir Liepiškių sodžiuose. Dėl didelio sniego ir miglos, kuris tą dieną buvo, pavyko Lietuvos dalims nepastebiamoms priešą prisitrinti prie bermontininkų pozicijų ir nelaukiant plūti vi su baru. Staiga užkluptas priešas, nors ir buvo žymiai stipresnis, bet turėjo pasitraukti su žymiais nuostoliais, daug

nukautų ir apie 20 bėlaisvių. Naktį 22 priešas mėgino puliti batalijono kairįjį sparną, bet jam nepasisekė. Batalijonas žymiai pasistūmėjo į prieką užimdamas Padubisį, pasickdamas tarp Šiaulių—Kelmės penta.

Lapkričio mėn. 23 d. 9 val. Lietuvos kariuomenės brigados vadė įsakymu, Vilniaus batalijonui buvo įsakyta atsitraukti į lapkričio mėn. 21 d. pozicijas.

Vilniaus batalijonui traukiantis į senas pozicijas, nukrito nuotaika, nes buvo noras ko labiau išnaudoti pasisekimą. Bet vėliau paaikėjo, kad atsitraukti į lapkričio mėn. 21 d. pozicijas buvo reikalavusi Santarvės valstybių komisija, kurios prašė pagalbos bermontininkų kariuomenė. Santarvės komisija Baltijos kraštuose priziūrėjo, kad atsiukisios vokiečių kariuomenės dalyis greičiau apleistų šiuos kraštus, kad galėtų greičiau susiorganizuoti šių kraštų kariuomenės ir apsiginti nuo bolševikų pavoji. Komisijos darbas buvo nelengvas, nes vokiečių buvo tikslas, ne tik kiek ilgiau užlaikyti savo kariuomenę Baltijos kraštuose, bet jie bet kokia forma norėjo galutinai įsitvirtinti šiuose kraštuose. Santarvės valstybėms spaudžiant, vokiečių vyriausybė greičiau eivaluoti kariuomenę iš Baltijos kraštų, buvo nurodomi negalimumai, kad ten esanti kariuomenė atsiskaik klausyti savo vyriausybės ir daugumas esą perėję į Bermonito ir kitų karinės Rusijos kariuomenės karininkų organizuojamas naujas kariuomenės dalis.

Bet Santarvės komisijai nuolatius reikalaujant ir mūsų kariuomenės spaudžiant, atsilikusios vokiečių kariuomenės dalis, vadinamas bermontininkais, norėms nenomors turėjo palikti Lietuvos teritoriją.

Nors Vilniaus batalijonas kūrėsi ir organizavosi visą laiką sudamas fronte, bet batalijonas taip buvo išaugęs, kad lapkričio mėn. 25 d. vyriausioji karo vado įsakymu, jis buvo pavadintas 5 pėstininkų pulku.

Gruodžio mėn. 8 d. pulkui vėl buvo įsakyta žygiuoti pirmyn. Pulko daliniai užėmė Kelmės miestelį, kur gyventojai savo kariuomenę sutiko su didžiausiu džiaugsmu ir, kaip padėką, iteikė pulkui tautinę vėliavą su Lietuvos Vytimi. Ligi gruodžio 16 d. pulkas užėmė Kražius, Kaltinėnus, Šilalę, Kvedarna, šveksną ir sustojo prie buvusios rusų-vokiečių sienos. 1920 m. I 11 d. pulkas užėmė barą nuo Palangos Baltijos jūros—Tauragės ligi Jurbarko.

Valstybės Prezidentas A. Smetona už atsižymėjimą visoje eilėje mūsų su Lietuvos priešais bolševikais ir už jo ypatingą karžiگیškumą kovose su vokiečiais bermontininkais Žemaitijoje — leido vadintis: "5-ju pėstininkų Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Kėstučio pulku".

Balandžio mėn. 17-23 pulkas perkeltas į Vilkaviškį. Čia vėl prasidėjo pulko didesnį žygių ir kilnojimasi. Pulkas atvykęs į Vilkaviškį užėmė demarkacijos liniją su lenkais nuo Vištyčio ligi Kalvarijos. Liepos 9 d. pulkui buvo įsakyta persikelti į Kaišėdorus, o liepos 15 d. į Vilnių.

Pulkui bevažiuojant traukiniu į Vilnių, pasiekus Lazdėnų, lenkų kariuomenės dalyis, kurios buvo atsiukisusias nuo savųjų, iš miško puolė pulką eselonu, jį apšaudė ir privertė sustojus gintis. Pulkui susitvarkū buvo išblaškyti ir priversti pasitraukti. Lenkus išblaškęs pulkas eselonu nuvyko į Lendėravą, kur susitiko su bolševikų kariuomenė.

ti lenkus ir paimti Susvalkus. Po kelių atkaklių susirėmimų lenkai buvo nustumti.

Pulkui ir čia pradėjus spausiti lenkus ir eiti pirmyn, teko susilaikyti, nes gretimosios kariuomenės dalyis turėjo didesnių nuostolių ties Augustavu ir pulkui buvo įsakyta atsitraukti į Gibus ir Krasnopolį. Lenkai pasinaudojo prie Augustavo Lietuvos kariuomenės dalių nepasisekimu, privertė pasitraukti Lietuvos kariuomenė ir į Šeinų ir čia lenkai suėmė vieno batalijono gūrguole.

Rugsėjo 13 d. pulkas vėl atsikėmė Seinus. Po kelių dienų nuavarges nuo nuolatinių žygių, pulkas buvo perkeltas į divizionijos rezervą ir stovėjo Berzikuose.

Lenkai kiek paisėję ir susikoncentravę didesnes jėgas: apie dvi pėstininkų divizijas, tiek pat raitelių ir artilerijos, puolė Lietuvos kariuomenės dalis. Kėstučiai ne tik stengėsi sulaukyti lenkų didesnes jėgas, bet vietomis net puolė lenkus, kad galėtų išlaikyti savo pozicijas. Čia pulkas siekė tiek pasistūmėjo pirmyn ir užėmė naujas pozicijas. Tose kautynėse pulkas turėjo žymių nuostolių. Čia garbingai žuvo pulko lttn. Saldukas Petras ir 13 kareivių.

Spalio 12 d. pulkas ši barą perdavė kitai kariuomenės daliai ir persikėlė į Vievio rajoną, kur pulkas vėl su lenkais turėjo žymių susirėmimų. Nuo gruodžio 1 d. pulkas užėmė Giedraičių Salakų rajoną, kur išstovėjo ligi 1921 m. gegužės mėn. 1 d. Čia bestovinėję pulko dalyis dažnai susikaudavo su lenkų dalimis, bet žymių pakeitimų neįvykdavo.

Nuo gegužės pradžios ligi 1922 m. birželio 14 d. pulkas išstovėjo Panevėžyje poilsyje. Nuo birželio 15 d. ligi 1923 m. vasario 14 d. pulkas išstovėjo Kaune. 1923 m. vasario mėn. 14 d. buvo įsakyta tuoj vykti į Kaišėdorių Onuškio rajoną, kur lietuvių dalys atėmė iš lenkų užimtus už demarkacijos linijos Lietuvos teritorijas rajonus. Vasario 27 d. pulkas vėl buvo grąžintas į Kauną ir nuolatiniai apgyvendintas A. Panemunėje.

1928 m. Respublikos Prezidentas A. Smetona suteikė pulkui jo šefo vėliavą.

Respublikos Prezidento akta skamba taip: "5-iam pėstininkų Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Kėstučio pulkui jo devynerių metų gyvavimo sukautiųjų proga suteikiu pulkui šefo vėliavą, kuri tebūna pulkui amžinai vadovu jo, kilniems ir sunkiems uždaviniams vykdyti, garbin-gai ginant Tėvynę Nepriklausomybe ir jos gerovę".

Už narsumą ir pasiaukojimą kovose apdovanoti Vyčio kryžiaus ordinais šio pulko 22 karininkai, 16 puskarininkų ir 29 kareiviai.

Kėstučieji pulkas, stovėdamas A. Panemunėje, įsigijo Panemunės ir apylinkės gyventojų daug simpatijų. Praėjusiais metais pulkui iteikė visuomenė porą kulkosvaidžių. Šiais metais neatsilikio net mokyklinis jaunimas; kad ir smulkiomis sumomis surinko ir nupirke iteikė pulkui 2 šautuvus. Tokios visuomenės simpatijos dar labiau paskatina pulka ir jo karius tinkamai rengtis, kad, kilus pavojui, jie tinkamai atliktų savo pareigą, kaip dabar taikos metu gražiai ir nuosirdžiai atlieka krašto saugumo atžvilgiu pilietines pareigas.

Dabartiniu metu pulkui vadovauja energingas ir Vyčio kryžiaus kavalierius gen. št. pulkininkas Čepauskas, baiges Lietuvos Karo Mokyklą ir generalinio štabo akademija.

EKSTRA! EKSTRA!
NEPAPRASTAS PAVASARINIS SU SPECIALIA IDOMIA PROGRAMA
BANKIETAS IR ŠOKIAI
RENGIA
VIENYBĖ
Kovo 27 d., 1938 m.
BROOKLYN CENTRAL PALACE
16 Manhattan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Lietuviškas baras su užkandžiais, pagamintais iš importuotų Lietuvos maisto produktų. Žemos kainos.
Įžanga į bankietą su programa ir šokius \$1.50
Pradžią 4 val. popiet Įžanga tik į šokius 40 centų

VI. Dargvainis
Kiek sveria banginis?
Nedidelis banginis,—tokius kartais išmeta ir krantų jūrų bangos prie Did. Britanijos pakraščiu—gali sverti ligi 50 tonų. Bet tikrai didelis banginis sveria ligi 200 tonų. Netenka stebėtis, kad toks milžiniškas žinduolis negali gventi sausumoje—kur ir kaip jis galėtų iškoti sau maisto? Vandenyje, kuris yra tirštesnis už orą, banginio svoris nekluduoja jam laisvai judėti. Didžiausias banginis "rouqual", veislės būna ligi 25-30 metrų ilgumo; pasitaikydavo pagauti banginį ir 38 metrų ilgumo. Vyriškosios lyties banginis "chachelot", turi labai didelius dantis. Banginiai šiandien yra didžiausio pásaulyje gyviai.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

S. Narušis

VIENYBĖ

VIENYBĖS BANKIETE PASITARSIME

Numatoma, kad bankiete susirinks daug žmonių pasidalinti mintimis

Dėl vėliausių įvykių Lietuvoje ir dėl Lenkijos žygių prieš Lietuvą, numatoma, kad šį sekmadienį įvyksiantis Vienybės metinis balius turės nepaprastai didelio pasisekimo, nes šimtai žmonių žada susirinkti ne tik pasidžiaugti Vienybės pažanga, bet pasidalinti mintimis dėl Lietuvos Lenkijos santykių ir vėliausių politinių įvykių Lietuvoje ir aplama Europoje.

Kadangi kilęs pavojus Lietuvos nepriklausomybei reikalauja mūsų vieningumo bendroje kovoje apsaugoti savo gimtojo krašto nepriklausomybę, tai ir šiuo atveju visuomenės mato reikalo paremti savo spaudą, kurios pareiga ir tikslas yra kovoti už Lietuvą ir Lietuvos reikalus.

Dabar visur lietuviai renkasi, visų pažūrų lietuviai tel-

kiasi į vieną šeimyną ir stoja Lietuvos Nepriklausomybės sąjunga. Tos sąjungos vadovybėje yra mūsų spauda ir mūsų visuomenės vadai.

Taigi, kovo 27 d. visi susirinkite Brooklyn Central Palace, 16-18 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

Kad ši vakarieni turėtų pasisekimo sudarytos kelios komisijos, į kurias įeina: Pp. Šimėnienė, Karvelienė, Atkocaitienė, Povilauskienė, Strumskienė, Kručienė, Buivydienė, Racevicienė, Klimentienė ir Smitrienė.

Mes neabejojame, kad visi lietuviai dalyvaus šioje Vienybės vakarieniėje, kovo 27 d.

Be savo kasdiniųjų reikalų pasikalbėsime ir apie Lietuvos apgyvendinimo reikalus ir kokių mes ateityje išimsime žygių Lietuvos nepriklausomybės apsaugojimui.

Boksininkas, sūnus ir žmona. — Boksininkas Max Bear, kuris nugalėjo Tommy Farr, jo sūnus ir žmona. Jis šių metų rudenį boksuosis su Joe Louis — Max Shmeling rungtynių laimėtoju.

BŪBNIAI FLORIDOJE

Long Islando lietuviai biznierių pp. Būbniai šiuo metu atostogauja Miami, Floridoje. Ta proga jie prašo mūsų ir kitų pasiūlyti jiems adresus lietuvių, kurie gyvena Floridoje. Jų dabartinis adresas yra š toks: Mr. J. P. Bubnis, 4339 N. W. 7th Ave., Miami Florida. Jeigu žinote gyvenančių Floridoje lietuvių adresus, pasiūskite.

New Jersey lietuviai šaukia masinį susirinkimą

Kearny ir Harrison, N. J. ir kitų apylinkinių kolonijų lietuviai šaukia masinį susirinkimą Lietuvos Nepriklausomybei ginti. Ta proga prašo dalyvauti North Arlington, Hillside, Nutley ir kitu New Jersey lietuvių. Masinis mitingas įvyks šį šeštadienį kovo 26 d. 7 val. 30 min. vakare švento Vardo salėje, Davis Ave., Kearny, N. J.

Visi prašomi susirinkti laiku. Rengimo Komitetas

LAIVAS LANCASTRIA

Laivas vardu Lancastria pradėjo savo reisus per Atlantą 1924 m. pirmą kartą atvykdamas į New Yorką balandžio 1 d. Tai, palvinginti, dar gana naujas laivas, pritaikytas specialiam turams ir įvairių šalių, kad ir negilius oustus, kaip kad mūsų Klaipėda. Jo aukštieji stiebai teleskopiškai sustumiami, dėl to jis gali važiuoti per didžiausius pasaulio kanalus. Jį Klaipėdą jis plaukia per puikų Kiel kanalą, o ne apylinkiniams keliams per audringas siaurės jūras.

Lancastria — turbinų varomas, alyva kurenamas laivas. Dėl to jo pečiai nesukelia anglinių dulkių, nedaro nereikalingų dūmų nei nekvečia suodžių. Visos keleivių patalpos virš vandens, su gera elektros ventiliacija, o kraštiniai kambariai su langrais į orą. Trečioji klasė išskirstyta į kambarius talpinančius tik po du keleivius ir tik šeimoms, ar specialioms grupėms duodami didesni kambariai, ar jungiamos dvi

gretimios kajutos. Kiekviename kambaryje yra praustuvai su vandeniu, rankšluosčiai, veidrodžiai, spintos drabužiams ir kiti patogumai. Turistinėje klasėje, suprantama, patogumų puošnumą dar daugiau. Laisvam laiko praleidimui ir pasilinksminimams visose klasėse yra erdvūs saliniai, salės, rūkantiems kambariai ir barai pasivašininimams. Ant denių daug vietos pasivaikščiotojimui ir žaidimams.

Visi laivo tarnybininkai anglai, gerai išlavinti teikti keleiviams skubaus ir mandagaus patarnavimo. Dėl to amerikiečiai šiame laive jaučiasi smagiau negu namieje.

Šiuo laivu išplauks didžioji tiesioginė lietuvių ekskursija iš New Yorko gegužės (May) 21 d., o iš Bostono gegužės 22 d. Keleiviai bus nugabenti tuo pačiu laivu į pat Klaipėdą.

PARSIDUODA

PARSIDUODA mėsinytis, įsteigta prieš 9 metus. Biznio daro \$650.00 savaitėje. Nuoma \$40. Keleivator saldytuvas. Kreipkitės: 303 HALSEY St., Brooklyn, N. Y. Tel.: JEFFERSON 3-2981

ISSIRENDUOJA šviežius kambarius, garu apšildomas, išrenduojamas pas ramius lietuvius be vaikių. Galima matyt bile laiku. 195 Roebing St., apt. 3-C kampus So. 1st St., Brooklyn, N. Y.

BANKIETAS ir ŠOKIAI
rengia
VIENYBĖ
Kovo 27 d., 1938 m.
BROOKLYN CENTRAL PALACE
16 Manhattan Ave.,
Brooklyn, N. Y.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

ODOS-KRAUJONERVŲ LIGOS GREITAI IŠGYDOMOS

Vyrai ir moterys sergantys kraujo ir odos ligomis, -kroniškių nervų suirimu, bendru kūno nusilpimu, vidurių ir ikeimamosios žarnos ligomis, nosies, žarnos, plaučių, bronchito ir kepenų ligomis, kurių nesuprantate, tuojau kreipkitės pas DR. ZINS, kuris jums maloniai patarnaus ir viską išaiškina.

RENTGENO SPINDULIAIS KRAUJO EGZAMINACIJA SĄLYGOS VISIEMS PRIEINAMOS

Dr. L. ZINS
110 East 16th Street,
New York, N. Y.

arba UNION SQ. ir IRVING PL.

VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniai nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

Central Brooklyno Lietuviai Biznierių

L. ALEKSIEJUS
Restoranas su Gėrimais
33 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUM. 6-9108

T. Kulber
Restoranas ir Gėrimai
85 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

V. KRAUCUNAS
BAR and GRILL
Restaurant
50 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

K. BAGDONAS
Drabužių Krautuvs
53 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

M. SIRUTIS
LUNCH ROOM
48 Gold Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUMberland 6-8629

D. RAŠKEVIČIUS
Meat Market and Groceries
38 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

FRANK BLOCK
Dealer in choice
BEEF, PORK and LAMB
59 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

J. BAKANAUSKAS
Restaurant
BAR and GRILL
55 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MAn 4-8746

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622

168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkelt savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
necoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 4-8213
61-02 Grand Avenue Maspeth, L. I. Tel. Havemeyer 8-2977

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUSIŠIOS LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PASTU IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BILIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviems

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. Newton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(SALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviems

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. Evergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĖ

AUKOS LIETUVOS GYNIMO FONDUI

Vinco Pranskičio vardadienio minėjimo proga Šapalo ir Vaiginio salėje, Brooklyn, N. Y. kovo 19 d., Lietuvių Radijo Programos Vedėjui Jonui Valaičiui vadovaujant, surinkta Lietuvos Ginklų Fondui aukų. Rinkti padėjo: Andrius Bubešis, Elzbieta Audickienė, Nelie ir Philis Stroltytės.

Aukojo po \$2.00: Vincas ir Stela Pranskičiai.

Po \$1.00: Vaigimis Jonas, Juozas Urbanavičius, Elzbieta Audickienė, Jonas Valaitis, Mr. Holman, iš National City Bank, svetimtautis, Feliksas Smažiūnas, Kasperkas, Povilas Černauskas, Motiejus Kazlauskas, Juozas Šiugžda, Juozas Kulis, Jonas Ramoška, Jonas Jusaitis, Agniečka Liogienė, Ona Šaputis, Andrius Bubešis, Izabelė Gudickienė.

Viso \$19.00. Smulkiais \$1.75 vardai nežinomi. Viso lašo \$20.75.

Duodami aukas kai kurie pareiškė, kad jei Lietuva tikrai atvaduotų Vilnių, kai kurie pasirošę tiesti po tūkstantį dolerių.

Pinigus J. Valaitis perdavė Lietuvos Nepriklausomybės Apgynimo Laiknamo Komitetui.

New Yorko Teatruose

LIETUVA
Taikos ir karo kryžkelėje
Pamatykite vėliausią filmą kodėl Lietuvai grėsė karo pavojus
Taip pat filmą kaip Hitleris užėmė Austriją
Aktuali, labai įdomi ir pamokanti filmą
15c. iki 2 val. dienos
BROADWAY IR 46 STREET
New York City.

FILMA APIE LIETUVĄ

Embassy News Reel teatre, Broadway ir 46th St., New York, pradėta rodyti filmą apie Lietuvą, kuri pavadinta "Lietuva taikos ir karo kryžkelėje". Tai filminė kronika apie Lietuvos santykius su Lenkija.

Ta patia proga bus rodoma filmas, kaip naciai užėmė Austriją.

Nueikite pamatyti ir nusiveskite savo vaikus. Čia gimusiems lietuviams patarkite šią filmą matyti.

Lietuvių Radijo Draugija siūlo rengti pramogą Lietuvos Ginklų Fondui remti

Lietuvių Radijo Draugija perėita antradienį, kovo 22 d. per radiją kvietė visus lietuvių radijo programų vedėjus surengti parengimą, kurio visas pelnas būtų skiriamas Lietuvos Ginklų Fondui. Šis L. R. D. sumanymas turi būti remiamas, ne tik radijo programų vedėjų, bet ir visų draugijų bei komitetu ir visuomenės.

Kadangi Lietuva ir mūsų broliai, sesės dabar randasi dideliame pavojui, mūsų pareiga, pamiršus srovinius nesutikimus, dirbti išvien.

Lietuvių Radijo Draugija mano, kad, jeigu rengti tokį masinį parengimą geriausias laikas tikty pirmas sekmadienis po Velykų, balandžio 24 diena.

Taigi, jeigu šis sumanymas yra tinkamas ir mūsų plačioji lietuvių visuomenė jį parems, o ji turėtų paremti, jeigu jai Lietuva yra brangi. Kreipkitės šiuo reikalu į L. R. D., 495 Grand St., Brooklyn'e ir pas visų radijo programų vedėjus. R. Kurdinaitis

Skelbkites Vienybėje

TARZANAS GALINGASIS

24. "Bet užpuolė Zuliai gali paimiti į nelaisvę ir mus" — "Tas nesvarbu", atsakė Troll. "Aš noriu ištrūkti iš čia prieš ateinantį mėnesį, kuomet jie traukia laimikius, katra belaisvį papjauti savo dieviško jėgianto aukai. Po tų mėnesinių apeigų juk vieno iš mūsų tarpą jau nebus..."

...Jei šie belaisviai, kalbėdami apie išbėgimą, būtų žinoję kaip jaučiasi tuo lakiu vienas pabėgėlis, jie, gal būt, pakeitę savo nuomonę apie bėgimą. Stanley Wood, laimingai ištrūkęs iš Kažiu sostinės,ėjo per džungles vos pavilkdamas kojas. Kiekvienam žingsniui reikėjo didžiausių pastangų.

Wood nejutė kūne jokio silpnumo. Tik jo protą kankino nepergalima mintis grįžti atgal. Norėdamas atsikratyti tos minties, jis stengėsi išaiškinti, kas ja sukelia: ar Gonfalos didelė meilė, ar Mafkos raganiškoji jėga, veikianti lyg galinigas magnitas, traukiantis jį atgal. Jo žingsniai mažėjo.

Nors Wood sukuopė visa savo jėgą, bet negalėjo išsilaikyti ir pargriuvo ant žemės, lyg sunkios naštos slėgiamas. Bet ir čia jis nepasidavė, ir rėpliojo žeme ant visų keturių tol, kol galutinai pavargo, nusikamavo ir, lyg apsvaigęs, išsitiesė ir gulėjo ant žemės nejudėdamas.

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

Kas bus toliau — žiurekite kitame Vienybės numerje

WIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

...i spauda tvirtina, kad, girdi, jei Lenkija būt puolusi BLYNO Sovietų Rusija būtų ją gynusi. Bet dabar jų žodžiam ne tik suaugę žmonės, bet ir vaikai nebetikės. — Draugas.

LIT.-METAL 70 (362)

BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1938 M., KOVO-MARCH 25 D.

KAINA 3 CENTAI

DABAR

Skirpa į Varšuvą
Ko jis nervinasi?
Didelia patriotas
"Taikos ultimatumas"

JUOZAS TYSLIAVA

Vakar buvo pranešta, kad Lietuva paskyrusi savo pasiuntinį Varšuvoje dr. Šauli, dabartinį savo pasiuntinį Berlyne. Ši žinia, pasirodo, neatitinka tikrovės, nes Europos telegramų agentūros praneša, kad toms pareigoms skiriamas pulkininkas Škirpa, atstovas prie Tautų Sąjungos.

The New York Times sako, kad pulk. Skirpa nepaprastai šalto būdo vyras. Tuo tarpu, kai Lietuvos Lenkijos krizės metu Anglijos, Prancūzijos ir kitų didžiųjų valstybių atstovai "laktė be galvų", tai buvęs Vilniaus Batalijono vadas, vėliau Lietuvos generalinio štabo viršininkas neparodė nė mažiausio jaudinimosi ženklų.

Tiesą pasakius, tik tokių geležinių nervų vyras, kaip Skirpa, tinka pasiuntinui į Varšuvą. Tarp tų žmonių, kurių galvose visados buvo daugiau karštos košės, negu smegenų, Lietuva privalo turėti šalto proto diplomata.

Kodėl Laisvės redaktorius taip nervuoja?

Mizara prirašė daugiau, kaip keturias skiltis, bandydamas aiškinti, kodėl Sovietų Sąjunga atsisakė suteikti pagalbą Lietuvai jos konflikte su Lenkija.

Mes suprantame, kad Laisvės ir Vilnės redaktoriams, kurie visa laiką spekuliuoja Sovietų Sąjunga, šis Maskvos poelgis labai nemalonus. Dar Lenkijos ultimatumas nebuvo įteiktas, Laisvė ir Vilnis rašė, kad Sovietų Sąjunga apginsiantį Lietuvą. Bet, štai, atėjus momentui, Sovietų Sąjunga ne tik nesutiko duoti jokios pagalbos, bet, priešingai, iš Maskvos oficialiai buvo užgindyta apie bet kokius raudonosios armijos manevrus Lenkijos pasienyje.

Taigi, kaip matyti, Sovietų Sąjunga atsisakė suteikti pagalbą Lietuvai, ne dėl to, kad jos vyriausybė "fašistiška", arba dėl to, kad tarp šių dviejų valstybių nėra karo sutarties, bet dėl to, kad pats Stalinas neramiai pykę ruko...

Deja, komunistai mūsų legionierius moko patriotizmo. Štai Antanas Bimba, rašydamas apie Didžiojo New Yorko lietuvių mitingą, taip sako: "Net keista buvo, kai ukrainų legionas ant estrados sudarė militarinę lietuviškam mitingui sargybą, o lietuvių legionierių nė su žiburiu negalėjai surasti".

Bimba dėl to kaltina Dariaus-Girėno posto vadovybę, ypač adv. Jurgelą, kuriam, girdi, "daug lengviau plepėti, negu rimtą darbą dirbti Lietuvos naudai".

Tik to dar trūko. Komunistų vadas nurodo, kaip mūsų žmonės turėtų dirbti Lietuvos naudai.

Jeigu Bimba toks didelis patriotas, tai gal jis malonėtų pasakyti, kiek jo partija gali paaugoti Lietuvos Ginklų Fondui.

Ta pačią dieną, kai iš Kauno radijo stoties, Columbia Broadcasting System transliuojant, kalbėjo Kazys Bizauskas, kurio kalbos ištraukos buvo paskelbtos Vienybėje, iš Varšuvos, tai pačiai New Yorko radijo stotiai transliuojant, atsiliepė ir lenkas, Michal Kwapiszewski. Tas lenkų diplomatas, tarp kita ko, taip pasakė:

PIETINĖSE VALSTYBĖSE REIKIA PAGERINTI DARBININKŲ BUKLĘ

Pareiškę Jungtinių Valstybių Prezidentas Rooseveltas, važiuodamas atostogų

GAINSVILLE, Ga., kovo 24 d. — Prezidentas Rooseveltas, važiuodamas į Warm Springs 10 dienų atostogų, keitiems valdoms sustojo Gainsville, Georgia, kur jis vakar sakė ilgą kalbą. Jis kritikavo pietinių valstybių pramoninių ir finansinių pastangas tose valstybėse palaikyti mažas algas ir žemo pragyvenimo standartą. Jis nurodė, kad norint krašto ekonominę būklę pagerinti reikia būtinau mokėti darbininkams didesnes al-

gas, kad padidėtų jų perkamoji galia. Dabartinį pietinių valstybių pramoninių saugaliavimą jis vadina feŭdualizmu ir palygina su fašizmu ir komunizmu, kuris pasak prezidento, nė kiek vienas nuo kito nesiskiria. Ta proga prezidentas pareiškė, kad jis reikalauja, kad pietinių valstybių pramonininkai būtinau padidintų darbininkams algų normas ir duotų geresnes darbo sąlygas.

Atleistas. — Prezidento Roosevelto įsakymu iš tarnybos atleistas Tennessee Valley Authority pirmininkas dr. Arthur E. Morgan. Jis laiko savo atleidimą nepamatuotu ir paduos skundą Vyriausiajam Federaliniam Teismui.

Sulaikyti Hapsburgų princus. — Vokietijos naciai užėmė Austriją pradėjo suminėti visus įtariamus asmenis ir savo priešus. Jų tarpe šiomis dienomis sulaikyti ir keli Hapsburgų šeimos nariai jų tarpe ir šie: (kairėje) princas Ernst ir dešinėje princas Max, abu yra 1914 metais nužudytojo kunigaikščio Francis Ferdinando sūnūs.

NACIAI REIKALAUJA SUVALDYTI ČEKOSLOVAKIJOS SPAUDĄ

Sako, Čekoslovakijos ir užsienio korespondentai rašo nebūtus dalykus apie Austriją

KIEK KLAIPĖDOS KRAŠTE GYVULIŲ

KLAIPĖDA. — 1937 m. gruodžio 1 d. Klaipėdos krašte įvyko visuotinis gyvulių suskaitymas.

Bendras arklių skaičius gruodžio 1 d. buvo 31,956. Palyginus su 1936 m. gruodžio 1 d. padidėjo 126-iais, o palyginus su 1913 m. dabar arklių mažiau 3,584-iais.

Raguotųjų suskaičyta 70,725. (1936 m. — priešaučio, 1,443 buliai ir 49,389 karvės. Avių suskaičyta 14,955 (1936 m. — 16,063). Oškų — 495. Kiaulių — 93,715. Palyginus su 1936 m. sumažėjo 7,097. Trušių — 3,552.

Paukščių suskaičyta 326,660, iš jų žasų 30,538, ančių 13,197, vištų 278,460, kalakutų — 4,610. Sumažėjo paukščių bendras skaičius 18,446. Bičių avilių — 12,219, palyginus su 1936 m. sumažėjo 407.

"Diplomatine nota, kuria mūsų vyriausybei teko pasiųsti Lietuvai, kai kurie žmonės nutarė vadinti 'ultimatumu', bet tai buvo taikos, o ne karo ultimatumas, tai buvo nota, reikalaujanti normalių, taikingų, kaimyninių santykių vietoj įtemtos nei karo, nei taikos padėties, kuri buvo tarp abiejų kraštų per pastaruosius aštuoniolika metų".

Geras "taikos ultimatumas". Jeigu šią Lenkijos notą galima vadinti "taikos ultimatumu", tai kuo pavadinoti tą banditą, kuris, atstateds žmogui šautuvą, reikalauja pinigų ar gyvybės?

PRAHA, Čekoslovakija, kovo 24 d. — Vokietijos vyriausybė pasiuntė Čekoslovakijai pareikalavimą, kad sudraustų savo ir užsienio korespondentus, kurie vėliausiu laiku būk rašyti nebūtus dalykus apie įvykius Austrijoje. Tuo pačiu metu Vokietija išpėjo Čekoslovakijai, kad jeigu spauda nesuvaldys, tai Vokietija pradės didelę spaudos kampaniją prieš Čekoslovakiją Vokietijoje ir užsienyje.

Čekoslovakijos vyriausybė paprašė savo ir užsienio korespondentų susilaikyti nuo sensacijų ir nepatikrintų žinių skelbimo.

TROCKIS PRANAŠAUJA GALYBĘ IR GEROVĘ AMERIKAI

MEXICO CITY, Meksika. — Ištremtasis iš Sovietų Rusijos revoliucionierius Leonas Trockis dabar pranašauja, kad po sekancio pasaulinio karo Jungtinių Valstybių bus galingiausia ir turtingiausia šalis pasaulyje, nežiūrint kada kitas pasaulinis karas įvyks.

Esą, visos Europos valstybės bekariaudamos taip viena kita nuolins, kad be Amerikos pagalbos negalės gyventi.

PREZIDENTAS IŠVYKO ATOSTOGŲ

WASHINGTON. — Prezidentas Rooseveltas keletą dienų išvyko į Warm Springs atostogų. Su juo kartu išvažiavo ir keli jo sekretoriai ir pagalbininkai. Atostogos tęsis apie 10 dienų.

POPIEŽIUS RAGINA FRANCO NEBOMBARDUOTI CIVILINIŲ GYVENTOJŲ

VATIKANAS, kovo 24 d. — Popiežius Pijus XI vakar įsakė Vatikano atstovams prieš Ispanijos sukilėlių vyriausybės įteikti generolui Franco paraginimus sustabdyti nekaltų žmonių bombardavimą Ispanijoje. Jis nurodė, kad Ispanijos miestų ir civilinių žmonių bombardavimas yra per žiaurus.

PANEVŽY BUS DARBININKŲ MIESTELIS

PANEVŽYS. — Lietuvos Muilo fabriko vadovybė prie Panevėžio pirkio 30 ha ūki. kūrį išdalins fabriko darbininkams po 1 ha ir pastatys mūro namus. Iš darbininkų bus kas mėnesį atskaitoma tiek, kiek jie moka už butą ir dar 50 proc.

Darbininkai laukia, kad greičiau šis projektas būtų įgyvendintas. Tai bus tikras darbininkų miestelis. Panašų miestelį tikrai žymiai didesni. Kaune ruošia statyti akinė Maisto bendrovė savo darbininkams.

TERRORISTAI UŽMUŠĖ VIENĄ JAPONĄ

SHANGHAI, Kinija, kovo 23 d. — Nežiūrint, kad japonai užkariavo Sanchajų, iki šiol labai dažnai įvyksta įvairių užpuodinėjimų. Naktimis grupės kinų teroristų užpuolė prie visų ūkininkų namų plevė. Daugiausia užpuodinėjami japonai, civiliniai žmonės ir kariai.

Demonstracijos London. — Kai Vokietija prijungė Austriją prie Vokietijos, Londone darbininkai surengė protesto demonstraciją. Čia matyti demonstrantai susirinkę prie Vokietijos pasiuntinybės Londone.

NE ŠAULYS, BET PULKININKAS KAZYS ŠKIRPA PASKIRTAS LIETUVOS PASIUNTINIŲ VARŠUVOJE

LIETUVIS "MILIJONIERIUS" PALIKO TIK \$318,999

TORONTO, Ont., Canada, kovo 24 d. — Lietuvis "milijonierius" Antanas Oklendis, kuris šiomis dienomis mirė Miami, Floridoje, pasirodo paliko ne milijoną dolerių, kaip buvo anksčiau spėliota, bet tik \$318,999.

Kaip žinoma, Antanas kadaisia buvo Chicagos darbininkas, ekonominės depresijos metu Kanadoje užtko aukso ir staiga praturtėjo.

SULAIKĖ HELIUMO EKSPORTĄ Į VOKIETIJĄ

WASHINGTON, kovo 24 d. — Rysium su vėliausiais Vokietijos žygiais Europoje, Amerikos vyriausybė sulaike heliumo dujų eksportą į Vokietiją. Dabar reikalaujama Vokietijos prizadėti ir garantuoti, kad heliumas nebus naudojamas karo reikalams.

NACIAI STEIGIA DINOJAUS KARO LAIVYNĄ

VIENA, kovo 24 d. — Vokietijos karo laivyno vadovybė vakar perėmė buvusį Austrijos Dunojaus upės karo laivyną, kuris susideda iš septynių kanonierinių laivų. Ta proga pranešama, kad Vokietijos naciai pasiryžę įteigti didelį Dunojaus upės karo laivyną, kuris, reikalaujant, galės operuoti ir Juodosiose jūrose.

VĒLIAVOMIS PUOŠIASI IR LIETUVOS KAIMAI

SIAULIAI. — Iki šiol per Lietuvos šventes vėliavomis pasipuodavo tik miestai ir miesteliai. Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktuvėms paminėti apskričių ir valsčių komitetai, norėdami sukaktuvės įspūdingai atšvesti, šiemet paragina ir ūkininkus įsigyti Lietuvos trispalvės vėliavas. Koperatyvai, jaunųjų ūkininkų rateliai ir kai kurios kitos organizacijos pagamino daugybę gražių vėliavų ir labai pigia kaina. Ūkininkai labai noriai pirkto vėliavas.

Šių metų vasario 16 dienos minėjime kai kuriose vietose prie visų ūkininkų namų plevė savo gražios vėliavos ir jos lapai, civiliniai žmonės ir kariai.

Kazys Skirpa Pirmas Lietuvos pasiuntinis Varšuvoje.

ŠKIRPA BUS VARŠUVOJE ATEINANČIĄ SAVAITĘ

Augustave įvyks derybos dėl susisiekimo atidarymo

KAUNAS, kovo 24 d. — Žiniomis iš patikimų šaltinių, pranešama, kad Lietuvos vyriausybė užvakar buvo numačiusi dabartinį Lietuvos pasiuntinį Berlyne p. Šaulį paskirti Lietuvos Igaliotu Ministru Varšuvoje, bet vakar buvo nutarta ne Šaulį, bet dabartinį Lietuvos nuolatinį atstovą prie Tautų Sąjungos pulkininką Kazį Škirpą paskirti pirmuoju Lietuvos Igaliotu Ministru Varšuvoje. Pulkininkas Škirpa savo skiriamuosius raštus įteiks Lenkijos Prezidentui p. Moscickiui ateinančią savaitę.

Rytoj Lenkijos ir Lietuvos atstovai susitiks Augustavo miestelyje, netoli Lietuvos pasienio, kur jie tarsis dėl autobusų, geležinkelių ir telefonų susisiekimo atidarymo tarp Lietuvos ir Lenkijos, Manoma, kad pasitarimai tęsis keletą dienų.

Tuo tarpu iš Varšuvos praneša, kad Lenkijos Užsienio Reikalų Ministras Beck, kalbėdamas Lenkijos Senate pareiškė, kad dabar reikia užmiršti visus senus nesuderinimus tarp Lenkijos ir Lietuvos ir pradėti naują gyvenimą, kuris bus pagrįstas draugiškumu ir kooperacija.

Pulkininko Becko pranešimo išklause Latvijos ir Estijos atstovai Lenkijoje.

KIPRAS PETRAUSKAS APŽIŪREJO SAVO BŪSIMĄ DVARĄ

TELSIAI. — Iš Telsių pranešama, kad neseniai ten buvo atvykęs dainininkas Kipras Petrauskas su savo ponia. Jiedu atvykę apžiūrėti Telsių apylinkėse esančio Kaminskio dvarą, kurį Kiprui Petrauskui nori padovanoti jo sukaktuvių komitetas, vykdydamas per sukaktuves 1936 m. duotą pasižadėjimą. Dvaras labai gražioj vietoj ir, kaip sako, pp. Petrauskams patikes. Telsiuose K. Petrauskas retas svečias ir vietos aukštoji visomenė jį pagerbė. Telsiškiai nudžiugę turėsią savo artimųj kaimynystėj tokį žymų asmenį.

CHAMBERLAIN PRAŠO ANGLIJOS DARBININKŲ PRITARIMO

Visų darbiečių ir liberalų pagalba reikalinga įvykdyti Anglijos ginklavimo programą

LONDON, kovo 24 d. — Anglijos Ministras Pirmininkas Chamberlain vakar paprašė Anglijos darbiečių ir liberalų vadų suaukti visų darbininkų atstovus ir su jais pasitarti dėl greitesnio Anglijos apsiginklavimo programos vykdymo.

Ta proga jis nurodė, kad Anglijos krašto apsaugai būtina reikalinga visų Anglijos darbininkų ir jų organizacijų pagalba ir pritarimas.

Tuo tarpu visoje Anglijoje spauda paskelbė vadinamąsias "šlaudinius balsavimus" ir prašo skaitytojų paduoti savo

balsus už Edena ar Chamberlainą. Iš iki šiol gautų balsų dauguma pritaria Edeno politikai.

PROJEKTUOJA KAUNE PASTATYTI DIDELIUS TURIZMO NAMUS

KAUNAS. — Kauno miesto tarybos išrinktoji komisija numatytos užtraukti paskolos 15 mil. lt. reikalams svarstyti, kaip patirta, siūlanti statyti mažesnius namus miesto rotušei nei buvo projektuojama, apie pusantro mil. litų skirti gatvėms grįsti ir apie 400,000 litų skirti dideliems, moderniems turizmo reikalams namams Kaune pastatyti. Laukiama, kad Finansų Ministerija netrukus paskelbs šios paskolos reikalų įstatymą.

STATYS 42,500 TONŲ KARO LAIVĄ

WASHINGTON. — Jungtinių Valstybių karo laivyno vadovybė paruošė planus statyti milžinišką 42,500 tonų karo laivą. Laivas bus apginkluotas 16 colių kalibro armetomis.

1938 metų karo laivyno biudžetė nenumatyti skirti pinigų tokio laivo statybai, bet matyt karo laivyno vadovybė ruošiasi ateičiai.

ORAS

Numatoma: Giedra ir šilčiau. Saulė teka 5:54, leidžiasi 6:12. Dienos ilgis 12 val. 19 min.

KADA LENKAI BUVO ATIDAVĘ VILNIŲ LIETUVAI

Siomis dienomis mirė buvęs Lenkijos ministras pirmininkas Ladišlovas Grabskis. Jis buvo lenkų valdžios priešaky 1920 m., lenkų sovietų rusų karo metu. Todėl verta vieną kitą dalyką iš tų laikų prisiminti.

Kaip žinoma, prasidėjęs 1920 m. pavasarį lenkų sovietų rusų karas lenkams iš pradžių buvo nelaimingas. Lenkai, nelyginant, kaip sakoma priešėdy, buvo pakilę ereliais, ir vos per plauką nenuitūpė žvirbliais. Sovietų kariuomenė be pasipriešinimo žygiavo pirmyn su šūkiu: "dajos Varšavū", vydamą prieš save netekusius galvos lenkų pulkus, Sovietų "velenas" nesulaikant ritorsi, prie Varšuvos. Lenkijos nepriklausomybė buvo pakibusi ore. Vienintelė viltis išsigelbėti buvo pagalba iš santarvininkų.

Lenkų-sovietų kare Lietuva laikėsi griežto neutraliteto. Tuo metu kaip tikėjo taikos derybos tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos, kurios pasibaigė taikos sutartimi Maskvoje, 1920 m. liepos 12 d. Ta sutartimi buvo nustatyta siena tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos, pripažįstant Vilnių ir Gardiną Lietuvai. Tik po Maskvos sutarties pasirašymo Lietuva galėjo reikalauti, kad sovietų kariuomenė pasitrauktų iš užimtų, lenkus bevejančių sričių, taikos sutartimi pripažintų Lietuvai. Svarbiausias lietuvių reikalavimas buvo, kad sovietai tuojau atiduotų Vilnių Lietuvai. O rusai tuo tarpu žygiavo vis tolyn, vis artyn prie Varšuvos...

kaj vis dar turėjo viltį, kad bus galima atsigrębti bent ant Lietuvos. Todėl su Lietuva pripažinimu buvo delsimama ligi paskutinės valandos. O Vilnių lenkai nuo lietuvių faktiškai daug smarkiau gynė, negu nuo raudonosios armijos. Lenkai pasirodė toki dideli Vilniaus "mylėtojai" ir "lietuviu broliai", kad beveikiu atiduoti Vilnių bolševikams, tik kad, Dieve gink, Vilnius netektų lietuviams. (Kaip žinoma, j Vilnių pirmieji įėjo bolševikai!) Betgi visiškai neigti Lietuvai lenkams jau pasidarė neįmanoma. Aiškėjo, kad Varšuvą bolševikai gali paimti. Lenkų vyriausybė tad kreipėsi, prašydama pagalbos, į santarvininkus, kurie tada turėjo konferenciją Spaos kurorte, svarstydami reparacijų klausimą. Ministeris pirmininkas L. Grabskis išvyko į Spą pas santarvininkus, o jo užsienio reikalų ministeris Sapieha atsinešė Lietuvos vyriausybei telegramą, kad Lenkija pripažįstanti Lietuvą de facto. Atrodė, kad Lietuva su Lenkija galės patenkinti abiem pusėms susitariti ir kaimyniškai gyventi...

Atvykusi į Spą lenkų ministeriai pirmininkui L. Grabskiui santarvininkai pastatė tokias sąlygas, kurias L. Grabskis Lenkijos vardu priėmė ir pasirašė, būtent:

1) Lenkijos vyriausybė pasirašys: a) Tuojau prašyti ir pasirašyti paliaubų sutartį tuo pagrindu, kad lenkų kariuomenė atstaus ligi Taikos konferencijos nustatytos 1919 m. gruodžio 8 d. linijos, kaipo provizorinės Lenkijos sienos, ir kad sovietų kariuomenė atstaus už 50 kilometrų į rytus nuo tos linijos.

b) Vilnius tuojau bus grąžintas lietuviams ir bus išimtas iš okupacinės zonos, kurią laikys

KĄ CHICAGOS LIETUVIAI VEIKĖ, KAI LIETUVAI GREŠĖ PAVOJUS

Kovo 13 d. Chicagos spaudoje pasirodė, kad Lietuvoje galima laukti puolimo iš lenkų ir vokiečių pusės. Kovo 15 d. jau buvo aišku, kad puolimas tikrai galimas. Mūsų spauda oficialių žinių neturėdama, galėjo naudotis tik tomis žiniomis, kurios būdavo Chicagos spaudoje.

Kovo 16-17 dd. Chicagos dienraščiai pirmuose puslapiuose didžiausiomis raidėmis skelbė, kad lenkai pasirengę pulti Lietuvą ir kad vokiečiai gali pulti Klaipėdą. Visa spauda pritarė Lietuvai. Chicagoje tuojau dingio visos partijos ir skirtumai. Faktiniai, radikali spauda ne tik neatsilikė, bet priešingai, vietoms net pralenkė dešiniųjų spaudos pastangas. Kai kurie radijo pranešėjai netiksliai paskelbė žinias, kurios teikė labai abejotinas informacijas. Tai buvo daroma dėl stokos informacijų, o gal bizonio sumetimais. Nežinia.

bet aplamai lietuvių nuotakai buvo gera ir kur tik sutikau lenkų kiekvienas buvo susirūpinęs Lietuvos likimu. Kovo 17 d., kada buvo pats svarbiausias momentas, Amerikos Legijono Dariaus-Girėno postas laikė susirinkimą ir greitomis išsiuntė kabelius: Anglijos ministrui pirmininkui N. Chamberlainui į Londoną, Litvanijai į Maskvą, Paul Bancur į Paryžių, ir Cordell Hull Amerikos užsienio reikalų sekretoriui. Washingtone. Taip pat pasijusta Eltai tokio turinio kabelis:

"Sunkioj Lietuvos Valstybės Nepriklausomybės valandoj esame su jumis, broliai už jūrą".

tie persalę vilkai prieš galą. Mes turime budėti. Mes visi žinome, kad Lietuvos Nepriklausomybės saugumas priklauso nuo to, kiek Lietuva bus stipri. Lietuva turi pakankamai išlavintų vyrų ir gali sudaryti stiprią armiją. Ta armija gali apginti Lietuvą, jeigu tik ji bus tinkamai apginkluota.

Man rodos, kad ypač Amerikos lietuvių buvusieji kariai, kuriems geriausiai suprantama ką tai reiškia, turėtų be atidėliojimo padėti Lietuvos kariuomenei.

Mes neturime manyti, kad Lietuvos nepriklausomybei pavojus yra praėjęs. Ne. Lietuvos kariuomenė ir šauliai yra apginkluoti, bet jei karas kiltų, jiems gali pritrūkti amunicijos. Todėl visi turėtume po dolerį kitą tam aukoti be atidėliojimo.

Chicagoje greituoju jau organizuojamas komitetas, kuris rūpinsis padėti Lietuvos kariuomenei, kai kurie pasirenge aukoti net po simtą dolerių Ginklų Fondui.

Tas turėtų būti daroma visur, kur tik yra lietuvių. Taip pat patartina aukoti tiesiog, o ne kokiems politiniams fondams. Iš tų politinių fondų Lietuvos vyriausybė, kaip paprastai, nieko negauna. Tai jau žinome iš pirmiau.

Vienas, kitas doleris gali daug gero padaryti. Taigi Amerikos lietuvių, budėkime, laikas mums padėti Lietuvai, nes gali būti vėlu.

Jei mes laiku ir tinkamai padėsime Lietuvai, tai nepriklausomybė bus užtikrinta. Lietuvai bus laisva ir nepriklausoma.

VYDŪNAS

Šių metų kovo 22 d. viename iš žymiausių lietuvių rašytojų ir dvasios vadų Vydūnui sukako 70 metų amžiaus.

Vydūnas, kurio tikrasis vardas ir pavardė yra Vilius Storostas, gimė 1868 metais kovo 22 dieną Jonačiūose. Šiuo metu apskrityje. Vėliau augo Pilkalnės apskrityje. Jo tėvas, baigęs Berlyne misionierių seminariją, dirbo vakarų Lietuvoje. Kurį laiką kunigavęs Zemaitijoje vėl tęsė misijų darbą Rytprūsiose taip pat ten mokytojaujamas.

Vydūnas pirmąjį mokslą gavo iš tėvo, kuris jį išmokė graikų ir lotynų kalbų. Vėliau Vydūnas mokėsi liaudies mokyklų mokytojams paruošti preparandoje ir seminarijoje. Kelerius metus pamokytojaves, išvyko į Vokietiją studijuoti. Taip jis klausė įvairių mokslo

šakų Greifswaldo, Halles, Leipzigo ir Berlyno universitetuose. "Mano mokslas,—rašo Vydūnas savo biografijoje,— yra visiškai litas, negu paprastai mokslo žmonių. Universitetuose ėjau mokslus vien tuo tikslu, kad susipažintčiau su galutinomis įvairiausių mokslų žiniomis." Didesnio dėmesio Vydūnas kreipė į anglų, prancūzų ir sanskritų kalbas, o su ypatingu panėgimu studijavo filosofiją, religiją, meną, literatūrą, istoriją. Karaliaučiuje Vydūnas išlaikė mokytojų egzaminus ir 1888 metais buvo paskirtas liaudies mokytoju Kintuose, netoli Šilutės. Šiuo teje būdamas, Vydūnas vedė Klara Kochačę. 1892 metais jis buvo iškeltas į Tilžę, kur mokytojavo iki 1912 metų, kada išsitaravo pensiją. Vydūnas ir toliau pasilikio gyventi Tilžėje, uoliai dalyvaudamas lietuvių visuomeniniame darbe. Jis Mažojoje Lietuvoje organizuoja šventes su dainomis, režisuoja vaidinimus, veda chorų, šaukia susirinkimus, sako kalbas ir kt. Visi tie Vydūno darbai gerokai pastūmė jo priekin tautinį Prūsų lietuvių susipratimą ir Vydūną padarė populiariausiu to krašto žmogumi. 1928 metų balandžio 21 d., jo 60 metų sukaktuvių proga, Vytauto Didžiojo Universitetas suteikė Vydūnui filosofijos garbės daktaro laipsnį.

LIETUVOS KREPŠININKAMS NEPASISEKĖ PRANCŪZIJOJE

Pernai Rygoje įvyko tarptautinės krepšinio žaidynės Europos meisterio vardui įgyti. Nors nelabai kas tikėjosi, bet Lietuvos valstybinė krepšinio komanda, visas kitas nugalėjusi, parsivežė Europos meisterio titulą. Daug džiaugsmo tada buvo ir Lietuvos sportininkams ir visuomenei. Grįžtančius krepšinio nugalėtojus Lietuva labai iškilmingai sutiko.

Deja, dabar jau Lietuvos krepšinkų garbė kiek aptemo. Kaipo Europos čempionas, prancūzai pasikvietė Lietuvos krepšinkus į Paryžių, ir ten vasario 26 dieną nugalėjo 18-25 prancūzų naudai. Nors pagal taisykles Lietuvos krepšinio valstybinė komanda palieka Europos meisterių dviejus metus, reiškia iki 1940 metų pavasario, bet šitas pralaimėjimas jau žymiai sumažino Lietuvos krepšinkų garbę.

stebint žaidynes, o šimtam tikstančių jas sekanter radiją Prancūzijoje, Lietuvoje ir kitose šalyse, Lietuvos krepšinkams prancūzai nugalėjo.

Sako, kad lietuviai ne visai pelnytai pralaimėjo, nes prancūzams buvusios geresnės sąlygos. Lietuviai buvo pavargę iš kelionės, nebuvo susipažinę su sale, kur teko žaisti. prancūzai turėjo savo publikos palaikymą ir savo kamuolį, prie kurio buvo pripratę.

O visa tai daug reiškia. Šiaip ar taip, bet prancūzai laimėjo. Lietuviai nemori pripažinti, kad jie pelnytai pralaimėjo, ir todėl pakvietę prancūzų krepšinkus revanšų rungtynėms į Lietuvą. Šios įdėmios rungtynės įvyks gegužės ar birželio mėnesį Kėune.

Jonas Yuška, D.-G. posto komendantas. Kovo 18 d. Dariaus-Girėno postas ir kiti bendromis įėjomis surengė masinį susirinkimą Chicagos Lietuvių Auditorijoje, kur publika netilpo, žmonių buvo daugiau gatvėje, negu viduje. Gaila, kad nebuvo victos, gaila, kad nebuvo paimta didesnė svetainė. Čia buvo paskelbtos rezoliucijos ir buvo surinkta pastrečio simto dolerių aukų.

Visi su nekantrumu laukė, koks likimas laukia Lietuvos, bet šeštadienio rytą, apie 2 val., spaudoj pasirodė pranešimai, kad Lietuva sutiko vesti derybas su Lenkija.

Lietuva, tu būt, niekuomet nebuvo taip išgarsinta, kaip ši kartą. Apie Lietuvą rašė Chicagos ir visos Amerikos spauda.

Rašant šiuos žodžius, vėl girdime, kad lenkai netoli Lietuvos sienų. Taip pat lenkų laivai plaukioja netoli Klaipėdos. Mat, banditai alkani, kaip

MARGAS PASAULIS

Ar galime susilaukti Matrijarchijos?

Harvardo universiteto psichologijos laboratorijos direktorius Prof. William Mautlon Marston, kuris išrado aparatą melui susekti, rašo savo knygoje "Try Living", kad nauja visuomenės santvarka, matrijarchija, mums priartinanti. Jis sako: "Praeis 500 metų ir kova tarp abiejų lyčių bus visame įkarštyje. Ligi pereis 1,000 metų nuo dabar, pasaulį valdys moteris". Dienraščio Sun atstovai jis dar pasakė tokius dalykus: "Valdžia tuomet bus labai maloninga, nes kraštą valdys maloninga moteris. Karų nebus. Moteris bus šeimoms, bendruomenės, krašto ir viso pasaulio motina—valdovė". Tuomet, sako Marstonas, bus geriau suprantami ir žinogaus pasiekimo keliai. "Pasisekimo sąlyga ir laidas yra laimė. Pasisekimui pasiekti reikalingi yra trys veiksniai: gyventi, mylėti ir juoktis! Būti laimingu, reiškia daryti tai, kas tau geriausiai patinka". Prof Marstonas sako, kad didžiausio pasisekimo pasiekė šie asmenys: Henry Ford, ponija Margaret Senger, Helen Hayes, Prezidentas Rooseveltas, New Yorko burmistras Fiorelli La Guardia ir Thomas Dewey. Jie, sako profesorius, gyveno, mylėjo ir juokėsi dėlto, kad jie darė tai, kas jiems geriausiai tiko.

Kas yra "Juodoji Marija"?

Tuo vardu Anglijoje ir Jungtinėse Valstybėse vadinamas vežimas, kuriuo sulaukiuosius vežioja iš kalėjimo į teismą ir atgal, arba iš vieno kalėjimo į kita. Ir kur atsirado toks keistas vardas? Sako, kad atėjęs iš Philadelphiaus priemiesčio Bostono, kur seniau gyveno didelis ir stipri negrė Marija Lee. Jos visi bijodavo. Policija, eidavusi ką nors sulaukyti ir bijodavusi pasipriešinti. kviesdavusi poniją Marija Lee padėti—šį griebdavusi suimama vyra už apykaklės ir paduodavusi policininkams. "Juodoji Marija"—"Black Mary" taip būdavo bjauriai įrengta, kad vežami iš vietos į vietą kaliniai dėl stokos oro, alpdavo joje.

Kas yra Indijos neliečiamieji?

Indijos neliečiamieji, arba prislėgtieji yra tam tikra žemiausia gyventojų klasė arba kasta—sako, tai esą palikuonys senovės druidų, gyvenusių Indijoje, kuriuos užkariavo iš šiaurės atėję į Indiją ariai. Užkariautojai, norėdami išlaikyti savo rasę nesuterštą, paskelbė tuos druidus nevalerius, ir nuo to laiko visi kitų kastų žmonės jų saugojasi ir vengia. Somono komisija apskaičiuoja, kad tokių neliečiamųjų Indijoje esą 43,000,000, beveik tiek pat, kiek yra Anglijoje gyventojų. Aukštos kastos indusus, palietus tokį pariją, laiko save nešvarių ir tuojau turi išsimaudyti šaltame vandenyje. Neliečiamam žmogui draudžiama imti vandenį iš to šulinio, iš kurio ima aukštesnės indusų kastos. Prieš ketletą metų tokiame neliečiamame neleido ištraukti merginos, kuri buvo įkritusi į šulinį—ji priėmė, kad vis tiksliai jau pakanka to romano tėsinių ir intrigos, nusprendė jį baigti ir davė dabartiniam autoriui atitinkamus parengimus. Romanas jau baigtas!

Nors didžiausius savo kuriūnius Vydūnas yra parašęs aštrinėm lietuvių laikotarpį, tačiau skiriasi nuo jų savo pažiūromo, kviesdavusi poniją Marija Lee padėti—šį griebdavusi suimama vyra už apykaklės ir paduodavusi policininkams. "Juodoji Marija"—"Black Mary" taip būdavo bjauriai įrengta, kad vežami iš vietos į vietą kaliniai dėl stokos oro, alpdavo joje.

Indijos neliečiamieji, arba prislėgtieji yra tam tikra žemiausia gyventojų klasė arba kasta—sako, tai esą palikuonys senovės druidų, gyvenusių Indijoje, kuriuos užkariavo iš šiaurės atėję į Indiją ariai. Užkariautojai, norėdami išlaikyti savo rasę nesuterštą, paskelbė tuos druidus nevalerius, ir nuo to laiko visi kitų kastų žmonės jų saugojasi ir vengia. Somono komisija apskaičiuoja, kad tokių neliečiamųjų Indijoje esą 43,000,000, beveik tiek pat, kiek yra Anglijoje gyventojų. Aukštos kastos indusus, palietus tokį pariją, laiko save nešvarių ir tuojau turi išsimaudyti šaltame vandenyje. Neliečiamam žmogui draudžiama imti vandenį iš to šulinio, iš kurio ima aukštesnės indusų kastos. Prieš ketletą metų tokiame neliečiamame neleido ištraukti merginos, kuri buvo įkritusi į šulinį—ji priėmė, kad vis tiksliai jau pakanka to romano tėsinių ir intrigos, nusprendė jį baigti ir davė dabartiniam autoriui atitinkamus parengimus. Romanas jau baigtas!

(Bus daugiau)

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVERgreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.
Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879
Advertising rates on application

PRENUMERATA	
Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	\$3.75
Trims mėnesiams	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	\$5.00
Pusei metų	\$2.75
Trims mėnesiams	\$1.65
Vienam mėnesiui	\$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti rankraščiai nesuogojami
Vigis reiklaidis adresuokite: Lithuanian Press Corporation 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
A. S. Trečiasis — Prezidentas.
J. Smirnas — Vėdjas.
J. Typlava — Redaktorius.

LENKIJOS 3.5 MILIJONŲ ŽYDŲ

VARSUVA. — ABO rašo, kad dabar Lenkijoje gyvena 3,5 milijonų žydu. To paties laikraščio žiniomis, 80% visų Lenkijoje aktyviai veikiančių komunistų yra žydai. Laikraštis reikalauja paastrinti priemones prieš komunistinį veikimą.

AUSTRIJOJE SULAIKYTA 3,000 ŽMONIŲ

VIENA. — Nuo to laiko kai Vokietija užėmė Austriją visą laiką suimėjami visi žinomieji ir įtariamieji nacių priešai, jų tarpe nemažai austrų ir žydų tautybės žmonių. Skelbiama, kad iki šiol naciai Austrijoje jau sulaukė apie 3,000 žmonių. Keletas šimtų nusižudė.

Washingtonė žydi japonų vyšnios. — Šiais metais Washingtonė japonų vyšnios pradėjo žydėti 10 dienų anksčiau, kitos vyšnios pražydės po 8 dienų. Šiuo metų laiku daugybė turistų atvyksta į Washingtoną pasigėrėti pavasario vaizdu.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

REZOLIUCIJA DĖL VILNIAUS

NEW BRITAIN, Conn. — Mes, New Britaino lietuviai, minėdami 20 metų savo tėvynės Nepriklausomybės sukaktį, vasario 20 d. Lietuvos svėtainėje, 354 Park Street, New Britain, Conn., vienbalsiai nutarėme pareikšti tokią rezoliuciją:

Kadangi Lenkija su Lietuva 1920 m. spalio mėn. 7 d. suvalkuose pasirašė taikos sutartį, o spalio 9 d. tą sutartį sulaužė ir užėmė Lietuvos sostinę Vilnių ir trečdajį Lietuvos žemių ir per visą tą laiką persekioja lietuvius;

Kadangi Lenkija uždarinėja mokyklas, laikraščius, knygnus ir visas kultūrinės ir pašalpos įstaigas;

Kadangi Lenkija žiauriai persekioja lietuvius Vilniuje ir visame okupuotame krašte, suima be jokio įrodymų ir baudžia juos kalėjimu ir pinigine bausme;

Kadangi lietuviai kalba yra draudžiama kalbėti viešose vietose, todėl tebūnie nutarta, kad mes, New Britaino lietuviai, Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiai, prašome savo šalies vyriausybės, taip pat ir Tautų Sąjungą įspėti Lenkiją, kad ji vykdytų tarptautinius pasižadėjimus ir be jokio atidėliojimo atidarytų lietuviškas mokyklas ir liautųsi persekiojus lietuvius, kad vykdytų suvalkų sutartį, kad grąžintų okupuotą kraštą sykiu su sostine Vilniumi.

VVS New Britaino Skyrius: P. L. Poškus, pirm. Jule Janušonytė, sekr.

Masinis katalikų mitingas

CHICAGO, Ill. — Kovo 20 d. Chicago Romos Katalikų Federacija, kuri atsiskak bendrai rengti masinį mitingą, turėjo savo susirinkimą sv. Jurgio parapijos svėtainėje. Publikos buvo apie 400. Gaila, taip mažai!

Rezoliucijos prieš lenkus grobikus priimta. Kiek aukų surinkta Ginklų Fondui neteko patirti.

Nepriklausomybės minėjimas

FLIN FLON, MON., Canada — Lietuvos nepriklausomybės dvidešimties metų sukaktį Flin Flon lietuviai paminėjo sekmdienį, vasario 20 d. Apie 12 val. p.p. vietos lietuviai,

susirinkę į vieną vietą, prisiminė Lietuvos sunkiai iškovotą nepriklausomybę ir džiaugėsi jos pažanga, padaryta visose srityse per šiuos dvidešimt metų. Vieni kitiems linkėjo laimingai sulaukti kitų metų ir toje pačioje vietoje paminėti Lietuvos nepriklausomybės 21 metų sukaktį.

Didelis kreditas tenka šeiminiškėms, kurios pagamino tokių gardžių valgių ir pyragų. Vienas pyragas užėmė pusę stalo ir buvo įdomiai padarytas, papuoštas tautinėmis spalvomis. Viršuje buvo Gedimino piliis, o ant piliies degė 20 žvaigūčių. Po vakarienės, susirinkusieji sugiedojo Lietuvos Himnė ir tuo būdu baigė šį svarbų paminėjimą. Vėliau atvyko pp. M. ir O. Oksauskai, kurie labai nudžiugino susirinkusius svečius Mes visi palinkėjome jiems laimės ir lietuviškoji dvasioje išauklėti savo sūnų.

Dalyvavęs

Kas buvo kurpių patronas šv. Krispinas?

Šv. Krispinas paėjo iš Romos didikų šeimos. Jis ir jo brolis Krispionas išvyko kartu su šv. Denisu skelbti evangeliją Prancūzijoje. Apsigyveno jie Soissons, kur abu dirbo kurpių versle. Šv. Krispinas, kaip sako legendos, taip rūpinėsis beturčiais, kad vogdavęs odą ir siūdaves beturčiams batūs... Legendos pasakoja, kad tiems broliams kurpiams odos atnešdavęs ir angelas. Šv. Krispinas mirė kankinio mirtimi 287 metais—jis, sako, buvo įmestas į katilą su ištirpintu švinu. Anglijos ir Romos katalikų bažnyčios švenčia šv. Krispiną, visų batsiuvių patroną, spalio 25 dieną.

LIETUVOS LAIKRAŠTININKAS APIE BROOKLYNO LIETUVIŲ JAUNIMO TEATRĄ

V. Uzdavinys Pasaulio Lietuvyje rašo:

Važinėdamas daugiau kaip metus po Jungtines Amerikos Valstybes, suleidavau su visais. Domėjausi visų lietuvių ir pačios Amerikos gyvenimu. Nedariau skirtumo, nereiščiau savo simpatijų ar antipatijų, pas visus ėjau, kas tik mane kvietė ir kas nuo manęs durų neužsidarė...

Malonūs man buvo lietuviai seneliai, daug vargė ir dirbė ne tik savo šeimoms išlaikyti, bet ir lietuviškumui stiprinti, daug sukūrė gražių organizacijų, jas išugdė ir sustiprinę. Mielai suleidavau su paprastais darbininkais, smagu būdavo kalbėtis su lietuvišiais inteligentais, amerikiečių pa-

Šiurpulingos valandos

ROCHESTER, N. Y. — Šiomis dienomis vietos lietuviai pergyveno šiurpulingas valandas, perskaitė žinias vietos laikraščiuose apie krintančią Lietuvos padėtį ir Lenkijos grumojimus. Blogiausia tai, iš Lietuvos atstovybių nebuvo galima gauti jokių oficialių žinių. Kada tautai gresia pavojus, kiekvienas lietuvis, mylintis savo tėvynę, jaučia jos būklę, todėl Lietuva neturėtų slėpti pavojaus nuo išėjvijos.

Šią savaitę Rochesterio lietuviai rengia susirinkimą parapijinėje salėje, kur jie pareiškė griausmingą protestą prieš Lenkiją ir, be to, parinks aukų Ginklų Fondui.

Rengėjai prašo visas vietos pašalpinės draugijas iš savo išdų aukoti Ginklų Fondui nuo \$100 iki \$1,000, o pavieniai asmenys—kiek gali. Amerikos lietuviai seniai rengiasi paaugoti Lietuvai bent vieną lėktuvą. Dabar būtų galima nupirkti bent 30 karo lėktuvų.

Lietuviai, sukrusime! Susirinkę kiekvienas prisidėkite savo auka Lietuvai apginti.

Ant. Ziemys

prastai profesionalų vardu vadinamais. Maloniausia tačiau būdavo, kai tekdavo suėiti su su organizuotuoju, vienoj ar kitoj srityje aktyviai veikiančiu.

Nepaprasto įspūdžio man padarė Brooklyno lietuvių jaunimo būrelis, susipietęs į Lietuvių Meno Teatro draugiją. Tai visiškai jauna organizacija. Įsteigta tik 1933 metais spalio mėnesį. Jos tikslas—kelti lietuvišką scenos meną Amerikos rytinės lietuvių kolonijose ir per sceną palaikyti lietuviškumą.

Lietuvių Meno Teatras neturi nei savo salės vaidinimams, nei savo buto susirinkimams bet repeticijomis neturi savų dekoracijų, neturi reikalingų kostimų ir ypač trūksta jiems Lietuvos karių uniformų, kurios čia labai mėgstamos, veikaluose dažnai reikalingos. Šie karštieji lietuviai patrijotai, idealistai, dirba labai sunkiomis sąlygomis, niekas jiems už darbą neatlygina, patys visus sunkumus pakeliai ir šviesia ateitimi tiki.

Susirinkimus ir repeticijas daro, prisiglaudę prie senesnės lietuvių kartos gražiai organizuoto Lietuvių Klubo. Ši organizacija, Lietuvių Klubas, turi neblogus namus Brooklyne, tirstai lietuvių apgyventojų miesto dalyje, ten pat yra ir Lituanicos gatvė, mūsų transatlantiniams lakūnams Dariui Girėnui ir jų nelaimingai nutūpusiai "Lituanicai" pagerbti. Klubu namuose yra apie poros simtų kedžių salė su nemaža scena, keletas kambarių pasitarimams, išsigerimams ir žaidimams, dažniausiai staliukai su kortomis, nemažas alaus ir viniųs baras, čia pat biliardo stalai.

Ir štai šiuose namuose, kur nuolat, o ypač vakarais, pilna išsigerusių lietuvių, senesnės kartos atstovų, kur skamba radijo muzika, kur girdimos dainos, kaukši biliardo švediniai—Lietuvių Meno Teatro draugijos nariai susirenka į mažą kambarėlį savo mėnesiniams susirinkimams, dažnomis repeticijoms ir t.t.

Ir kai man kas sako čia, Lietuvoj, ar ir Amerikoj, kad lietuvių jaunimas Lietuvai miręs ar mirštas, kad jis nesidomis lietuviškumu ir jo reikalais—man vsuomet prisimena Brooklynas ir Lietuvių Klubo salė, kur senoji karta, atlikusi savo darbų, laisvajį laiką praleidžia linksmam žaidžiam, gerdama ir dainuodama, o jauniems stiprią valią rodydamas, pro barą praeidamas, prieš susirinkimą svaigalų neragaudamas, renkasi ankšton saliekėn, kalbasi ilgas valandas, aptaria organizacijos reikalus, rūpinasi veikalais, kurių jiems čia niekas dovanai nesuteikia...

Buvau bent porą kartų į jų susirinkimus pakviestas. Ir kiekvieną kartą jaudinaus, matydamas jų gražius pasirėškimus, jų didelį susirūpinimą lietuviškuoju scenos menu Amerikoje, kai tuo pačiu metu iš gretimios salės ir kitų kambarių visą laiką skambėjo muzika ir stikleliai... Ne kartą linksmesnė galva ir susirinkimo salėn pro duris pasirodydavo...

Aktyviai, nenuilstamai čia dalyvauja organizacijos steigėjai: Antanas Alekna, Antanas Gronska, Viktoras ir Vytautas Raudonaičiai... Visi keturį jauni, Amerikoje gimę, bet Lietuvoje buvę, čia mokėsi, iš čia lietuviškos scenos dvasios Brooklyną nusivėžę. Dirba įvairiose dirbtuvėse ir įstaigose, o dažnus vakarus skiria organizacijai ir menui.

Rėžisierius turi du: minėta Viktorą Raudonaitį ir Vitalį Bukšnaitį. Šis, Bukšnaitis, nepaprastai gabus ir geras ne tik režisierius, bet ir vaidintojas. Jis niekad Lietuvos nematė, jės gyvenimo iš arčiau nepažįsta, bet tiesiog teikia stebėjimą, kaip jis puikiai suvaidina Lietuvos žmones. Pirmą kartą mačiau jį vaidinant dramoje "Lietuviai, pabuskite" lenko žandaro vaidmeny. Veikalas iš

Vilniaus krašto lietuvių gyvenimo. V. Bukšnaitis taip puikiai "lenką" suvaidino, kad aš maniau jį esant iš okupuotos Lietuvos, patį lenkų žandaro kankintą, nes tik mačius galima tokį realų tipą atvaizduoti.

Iš žymesnių artistų Lietuvių Meno Teatro eilėse paminėtina Eleonora Bartkevičiūtė (studijuoją V. D. Universitet), tris brolius Raudonaičius (Viktora, Vytautą ir Bernardą), Ursulę Bagdonienę, Juozą Tamą, Antaną Baniulį, Antaną Osteiką, Antaną Alekną, Stasę Jurevičiūtę, Antaną Gronskį, Valentiją Paltanavičiūtę—Minkuvienę (išsikėliją Bostoną ir draugijoje aktyviai nedalyvauja), Marytę Klingaitę—Kaškelienę (parvažiavusi Lietuvon ištekėjo) ir kitus. Nepamainoma, ištikimą suflerę turi Marytės Juozapaitytės asmeny.

Narių Lietuvių Meno Teatras turi apie 30. Daugiau, rodos, ir nepriima. Kasmet pastato bent po 4-5 veikalus, kuriuos vaidina ne tik Brooklyne, bet ir kitose artimesnėse lietuvių kolonijose.

Be vaidinimų Lietuvių Meno Teatras rengia ir įvairias pramogas su tautiškais šokiais ir žaidimais. Gražiai, įvairiai organizuojami ir jų piknikaž vasaros metu.

Iš Lietuvių Meno Teatro galėtų pasimokyti ne viena ir Lietuvos jaunimo kuopelė, o mes turėtume juos paremti bent scenos literatūra ir kostiumais.

Kiek yra pasaulyje kalbų?

Sunku būtų atsakyti į šį klausimą visu tikslumu, tačiau sakoma, kad visų kalbų pasaulyje priskaitoma 3,424. Vienoje tiktai Indijoje vartojamos 22 kalbos. Kiek kalbų gali kalbėti vienas žmogus—priklausoma gabumų. Vieniems labai lengva išmokti svetimą kalbą, kitiems—labai sunku. Yra mokslininkų—kalbininkų, kurie laisvai vartoja keliolika kalbų. Londone neseniai mirė Dr. Williamsas, buvęs "Times" korespondentas P e t r apilyje per 25 metus,—jis galėjo susikalbėti 27-mis kalbomis, jų tarpe buvo suomių ir lietuvių kalbos. Londono Lietuvos pasiuntinybėje dirba "Eltos" korespondentas E. G. Harrisonas—jis lengvai susikalba šiomis kalbomis: angliškai, vokiškai, prancūziškai, kiniškai, japoniškai, rusiškai, lenkiškai, lietuviškai ir kt. kalbomis. Prieš keletą metų buvo pasakėta, kad vienas senas Londono kunigas labai nusiskundė negalėjęs per visą savo gyvenimą išmokti daugiau, kaip "tik" 54 kalbas. Rekordininkas kalbų srityje buvo Vatikano knygynininkas kardinolas Mezzofantis, gyvenęs 18-me amžiuje: jis mokėjo 114 kalbų.

Kur tyčia kertamos telegrafo vielos?

Australijoje telegrafo vielų linija eina per 3,000 kilometrų iš vienos žemyno pajūrio iki kito. Linija eina tokiomis vietomis, kur žmonių beveik negyvenama: čia tiktai pravažiuoja telegrafo linijos taisytojai, pašto tarnautojai. Vargšai australiečiai prireikus gydytojų ir neturint galimybes kitaip, tenka griebtis priemonės: nupjaua telegr. vielą ir laukia, kada atvažiuos telegrafo tarnautojai taisyti. Jiems pasirodžius, vargšas prašo išaukti gydytoją! Dažnai viela nukerta ir valkatos, tikėdamas, kad juos pavėžins telegr. tarnautojai. Po to toks kombinatorius gauna atostogas kalėjime. Tą telegrafo liniją nutiesė prieš 60 metų, ji turėjo eiti greta geležinkelio linijos, tik geležinkelio linija pakui nutiesė kita kryptimi.

Skelbkites Vienybeje

NAUJA SVARI VIETA

Restaurant, Bar & Grill
411 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.
Sav. Vincas Vyšniauskas
Visokių vietinių ir importuotų gėrimų
Degtinė—Vynas—Alus
Visoki Užkandžiai

CREMO ALE ir LAGER

Padaryti tam, kad patenkinus visus!

Atėję į tavernus ar restoranus, visuomet prašykite CREMO ALE ir LAGER, kurie yra padaryti iš geriausių miežių ir tinkamai įsendinti.

CREMO galite gauti iš krano ir buteliuose

Kartą paragavę — visuomet norėsite!

Cremo Brewing Co.

BELDEN ST., NEW BRITAIN CONN
Tel.: NEW BRITAIN 3700

TRU-EMBER COAL Co.
(Lietuvių Anglių Kompanija)
Parduoda ir pristato į namus geriausios rūšies anglis ir visoki kitoki kūrą.
Patarnavimas greitas.
KADA JUMS PRISTINGA KURO, TUOJAUS TELEFONUOKITE; EVergreen 7-1661

Telefonas: EVergreen 7-1661

TRU-EMBER COAL COMPANY

(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALE IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN,
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.

Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.

Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražūs kambariai
Telefonas STagg 2-3842

SALDAINIŲ KRAUTUVE

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IS KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

SKAITYKITE VIENYBĖ

EKSTRA! EKSTRA!

NEPAPRASTAS PAVASARINIS SU SPECIALIA IDOMIA PROGRAMA

BANKIETAS IR ŠOKIAI

RENGIA

VIENYBĖ

Kovo 27 d., 1938 m.

BROOKLYN CENTRAL PALACE

16 Manhattan Avenue, Brooklyn, N. Y.

Lietuviškas baras su užkandžiais, pagamintais iš importuotų Lietuvos maisto produktų. Žemos kainos.

Įžanga į bankietą su programa ir šokius \$1.50

Pradžia 4 val. popiet Įžanga tik į šokius 40 centų

KADA LENKAI BUVO ATIDAVĘ VILNIŲ LIETUVAI

Šiomis dienomis mirė buvęs Lenkijos ministras pirmininkas Ladislovas Grabskis. Jis buvo lenkų valdžios priešininkas 1920 m. lenkų sovietų rusų karo metu. Todėl verta viena kitą dalyką iš tų laikų prisiminti.

Kaip žinoma, prasidėjęs 1920 m. pavasarį lenkų sovietų rusų karas lenkams iš pradžių buvo nelaimingas. Lenkai, nelyginant, kaip sakoma priežody, buvo pakilę ereliais, ir vos per plauką nenutūpė žvirbliais. Sovietų kariuomenė be pasipriešinimo žygiavo pirmyn su šūkiu: "dajos Varšavū".

Vydūnas prieš save netekusias galvas lenkų pultus, Sovietų "vėlenas" nesulaikant ritorsi, prie Varšuvos. Lenkijos nepriklausomybė buvo pakibusi ore. Vienintelė viltis išsigelbėti buvo pagalba iš santarviniukų.

Lenkų-sovietų kare Lietuva laikėsi griežto neutraliteto. Tuo metu kaip tik ėjo taikos derybos tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos, kurios pasibaigė taikos sutartimi Maskvoje, 1920 m. liepos 12 d. Ta sutartimi buvo nustatyta siena tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos, pripažįstant Vilnių ir Gardiną Lietuvai. Tik po Maskvos sutarties pasirašymo Lietuva galėjo reikalauti, kad sovietų kariuomenė pasitrauktų iš užimtų, lenkus bevejančių sričių, taikos sutartimi pripažintų Lietuvai.

Svarbiausias lietuvių reikalavimas buvo, kad sovietai tuojau atiduotų Vilnių Lietuvai. O rusai tuo tarpu žygiavo vis tolyn, vis artyn prie Varšuvos...

Tuo tarpu diplomatiniai santykių tarp Lietuvos ir Lenkijos nebuvo. Kad santykiai nebuvo užmezgę, buvo grynai lenkų taktiskas manevras: lenkai tyžimis vilkino Lietuvos pripažinimą, nes Pilsudskis galvojo apie didžiulę federaciją Lenkija, į kurią įeitu Lietuva, Gudija ir Ukraina. Todėl Lietuvos pripažinimas buvo su tuo planu nesuderinamas. Pilsudskis manė iš pradžių nugalėti Sovietų Rusiją, ir atskirti Ukrainą su Gudija ir paimti jas į savo globą. Tada Lietuva būtų buvusi apsupta ir, lenkų manymu, būtų turėjusi nukristi į lenkų sterbe, kaip priekšbuolys. Bet išėjo kitaip. Zygis į Kijevą pasibaigė katastrofiškai, lenkų frontas buvo sulaužytas ir sumukio. Rusai artėjo prie Varšuvos vartų.

Tuo tragišku laiku lenkams išgaravo svajonės apie didžiulę federaciją Lenkija, nes reikėjo rūpintis savo kailio gėlių. Tačiau savo politiką Lietuva atžvilgiu lenkai keitė labai sunkiai. Mat, jie buvo tikri, kad santarviniukai vis dėlto neduos Lenkijai galutinai žlugti, nes Prancūzija tuo metu buvo faktiška Lenkijos globėja ir rėmėja. Jei jau Gudija su Ukraina amžinai išslystų iš lenkų rankų, tai len-

kas vis dar turėjo viltį, kad bus galima atsigriebti bent ant Lietuvos. Todėl su Lietuva pripažinimu buvo delsiama iki paskutinės valandos. O Vilnių lenkai nuo lietuvių faktiškai daug smarkiau gynė, negu nuo raudonosios armijos. Lenkai pasirodė toki dideli Vilniaus "mylėtojai" ir "lietuvių broliai", kad beveik atiduoti Vilnių bolševikams, tik kad, Dieve gink, Vilnius netektų lietuviams. (Kaip žinoma, j Vilnių pirmieji ėjo bolševikai!)

Betgi visiškai neigti Lietuvą lenkams jau pasidarė neįmanoma. Aiškėjo, kad Varšuvą bolševikai gali paimti. Lenkų vyriausybė tad kreipėsi, prašydama pagalbos, į santarviniukus, o jo užsienių reikalų ministras Sapieha atsiuntė Lietuvos vyriausybei telegramą, kad Lenkija pripažįstanti Lietuvą de facto. Atrodė, kad Lietuva su Lenkija galės patenkinti abiems pusėms susitarti ir kaimyniškai gyventi...

Atvykusiems į Spą lenkų ministrui pirmininkui L. Grabskiui salygas priėmus santarviniukai pastatė tokias salygas, kurias L. Grabskis Lenkijos vardu priėmė ir pasirašė, būtent:

1) Tuojau prašyti ir pasirašyti paliaubų sutartį tuo pagrindu, kad lenkų kariuomenė atstaus ligi Taikos konferencijos nustatytos 1919 m. gruodžio 8 d. linijos, kaip provizorinės Lenkijos sienos, ir kad sovietų kariuomenė atsistotų už 50 kilometrų į rytus nuo tos linijos.

2) Priimti Aukščiausios Tarybos sprendimus dėl sienos su Lietuva, Rytų Galicijos ateičiai, Tešeno klausimu ir dėl Dancigo.

3) Sias salygas L. Grabskis pasirašė Spaoe 1920 m. liepos 10 d., t. y. prieš dvi dienas prieš taikos sutarties pasirašymą tarp Lietuvos ir Rusijos. Kaip matome iš tų salygu, santarviniukai tada visai neabejojo, kam Vilnius turi priklausyti. Lenkijai salygas priėmus santarviniukai sutikė lenkams pagalbai ir Varšuva buvo išgelbėta. Tačiau, laimėi pasivirs Lenkijos pusėn, lenkai tuojau pamiršo, ką buvo pasirašėję Spaoje. Nuo savo raštišku pažadų lenkai atsisakė, prigaudami santarviniukus. Tai buvo, kaip sakant, įvadas į Suvalkų sutarties sulaužymą...

Sio Spaoe konferencijos dokumento mes neturime pamiršti, nes jame aiškiai ir teisingai santarviniukai pasirašė Vilniaus klausimu. Tik tada bendros salygos nebuvo palankios Lietuvai, nes buvo per daug patistikima Lenkija ir jai viskas dovanojama...

LIETUVOS KREPŠININKAMS NEPASISEKĖ PRANCŪZIJOSJE

Pernai Rygoje įvyko tarptautinės krepšinio žaidynės Europos meisterio vardui įgyti. Nors nelabai kas tikėjosi, bet Lietuvos valstybinė krepšinio komanda, visas kitas nugalėjusi, parsivežė Europos meisterio titulą. Daug džiaugsmo tada buvo ir Lietuvos sportininkams ir visuomenėi. Grįžtantiesiems krepšinio nugalėtojams Lietuva labai iškilmingai sutiko.

Deja, dabar jau Lietuvos krepšinių garbė kiek apėmė. Kaip Europos čempionus, prancūzai pasikvietė Lietuvos krepšinininkus į Paryžių, ir ten vasario 26 dieną nugalėjo 18-25 prancūzų naudai. Nors pagal taisyklės Lietuvos krepšinio valstybinė komanda palieka Europos meisterių dvejus metus, reikiama iki 1940 metų pavasario, bet šitas pralaimėjimas jau žymiai sumažino Lietuvos krepšinininkų garbę.

Prancūzijoje šiomis rungtynėmis buvo didelis susidomėjimas; spauda daug rašė ir gyrė Lietuvos sportininkus. Bet taip išgirtus, 20,000 žmonių

LENKIJOJ 3.5 MILIJONŲ ŽYDŲ

VARŠUVA. — ABO rašo, kad dabar Lenkijoje gyvena 3.5 milijonų žydų. To paties laikraščio žiniomis, 80% visų Lenkijoje aktyviai veikiančių komunistų yra žydai. Laikraštis reikalauja pasitrinti priemones prieš komunistinį veikimą.

AUSTRIJOJE SULAIKYTA 3,000 ŽMONIŲ

VIENA. — Nuo to laiko kai Vokietija užėmė Austriją visą laiką suimėjami visi žinomieji ir itariamieji nacių priešininkai, jų tarpe nemažai austrų ir žydų tautybės žmonių. Skelbiama, kad iki šiol naciai Austrijoje jau sulaukė apie 3,000 žmonių. Keletas šimtų nusiųdė.

bolševikai paliaubų metu. Kas liečia Rytų Galiciją, tai abi kariuomenės sustos toje linijoje, kurią bus pasiekę paliaubų pasirašymo dieną, ir kiekviena po to pasitrauks po dešimt kilometrų atgal nuo tos linijos, kad būtų sudaryta neutrali zona.

4) Priimti Aukščiausios Tarybos sprendimus dėl sienos su Lietuva, Rytų Galicijos ateičiai, Tešeno klausimu ir dėl Dancigo.

5) Sias salygas L. Grabskis pasirašė Spaoe 1920 m. liepos 10 d., t. y. prieš dvi dienas prieš taikos sutarties pasirašymą tarp Lietuvos ir Rusijos. Kaip matome iš tų salygu, santarviniukai tada visai neabejojo, kam Vilnius turi priklausyti. Lenkijai salygas priėmus santarviniukai sutikė lenkams pagalbai ir Varšuva buvo išgelbėta. Tačiau, laimėi pasivirs Lenkijos pusėn, lenkai tuojau pamiršo, ką buvo pasirašėję Spaoje. Nuo savo raštišku pažadų lenkai atsisakė, prigaudami santarviniukus. Tai buvo, kaip sakant, įvadas į Suvalkų sutarties sulaužymą...

6) Priimti Aukščiausios Tarybos sprendimus dėl sienos su Lietuva, Rytų Galicijos ateičiai, Tešeno klausimu ir dėl Dancigo.

7) Sias salygas L. Grabskis pasirašė Spaoe 1920 m. liepos 10 d., t. y. prieš dvi dienas prieš taikos sutarties pasirašymą tarp Lietuvos ir Rusijos. Kaip matome iš tų salygu, santarviniukai tada visai neabejojo, kam Vilnius turi priklausyti. Lenkijai salygas priėmus santarviniukai sutikė lenkams pagalbai ir Varšuva buvo išgelbėta. Tačiau, laimėi pasivirs Lenkijos pusėn, lenkai tuojau pamiršo, ką buvo pasirašėję Spaoje. Nuo savo raštišku pažadų lenkai atsisakė, prigaudami santarviniukus. Tai buvo, kaip sakant, įvadas į Suvalkų sutarties sulaužymą...

8) Priimti Aukščiausios Tarybos sprendimus dėl sienos su Lietuva, Rytų Galicijos ateičiai, Tešeno klausimu ir dėl Dancigo.

KĄ CHICAGOS LIETUVIAI VEIKĖ, KAI LIETUVAI GREŠĖ PAVOJUS

Kovo 13 d. Chicagoje spaudoje pasirodė, kad Lietuvoje galima laukti puolimo iš lenkų ir vokiečių pusės. Kovo 15 d. jau buvo aišku, kad puolimas tikrai galimas. Mūsų spaudoje oficialių žinių neturėdama, galėjo naudotis tik tomis žiniomis, kurios būdavo Chicago spaudoje.

Kovo 16-17 dd. Chicagoje dienraščiai pirmuose puslapiuose didžiausiomis raidėmis skelbė, kad lenkai pasirengę pulti Lietuvą ir kad vokiečiai gali pulti Klaipėdą. Visa spauda pritarė Lietuvai. Chicagoje tuojau dingio visos partijos ir skirtumai. Faktiniai radikalai spauda ne tik neatsilikio, bet priešingai, vietoms net pralengvė desiniųjų spaudos pastangas. Kai kurie radio pranešėjai netiksliai paskelbė žinias, kurios teikė labai abejotinas informacijas. Tai buvo daroma dėl stokos informacijų, o gal biznio sumetimais. Nežinia.

bet aplamai lietuvių nuotauka buvo gera ir kur tik sutikau lietuvių kiekvienas buvo susirūpinęs Lietuvos likimu. Kovo 17 d., kada buvo pats svarbiausias momentas, Amerikos Legijono Dariaus-Girėno postas laikė susirinkimą ir greičiausiai išsiuntė kabelius: Anglijos ministrui pirmininkui N. Chamberlainui į Londoną, Litvovui į Maskvą, Paul Bancur į Paryžių, ir Cordell Hull Amerikos užsienio reikalų sekretoriui, Washingtono. Taip pat pasista Eltai tokio turinio kabelis:

"Sunkių Lietuvos Valstybės Nepriklausomybės valandų esame su jumis, broliai už jūrą".

Jonas Yuška, D.-G. posto komendantas.

Kovo 18 d. Dariaus-Girėno postas ir kiti bendromis įėjimais surengė masinį susirinkimą Chicagoje Lietuvių Auditorijoje, kur publika netilpo, žmonių buvo daugiau gatvėje, negu viduje. Gailla, kad nebuvo vietos, gailla, kad nebuvo paimta didesnė svetainė. Čia buvo paskelbtos rezolucijos ir buvo surinkta pastrečio šimto dolerių auksas.

Visi su nekantrumu laukė, koks likimas laukia Lietuvos, bet šeštadienio rytą, apie 2 val., spaudoj pasirodė pranešimai, kad Lietuva sutiko vesti derybas su Lenkija.

Lietuva, tūm būt, niekuomet nebuvo taip išgarsinta, kaip ši kartą. Apie Lietuvą rašė Chicago ir visos Amerikos spauda. Rašant šiuos žodžius, vėl girdime, kad lenkai netoli Lietuvos sienų. Taip pat lenkų laivai plaukioja netoli Klaipėdos. Mat, banditai alkanai, kaip

tie peršalę vilkai prieš galą.

Mes turime budėti

Mes visi žinome, kad Lietuvos Nepriklausomybės sągumas priklauso nuo to, kiek Lietuva bus stipri. Lietuva turi pakankamai išlavintų vyrų ir gali sudaryti stiprią armiją. Ta armija gali apginti Lietuvą, jeigu tik ji bus tinkamai apginkluota.

Man rodos, kad ypač Amerikos lietuvių buvusieji kariai, kuriems geriausiai suprantama ka tai reikiama, turėtų be atidėlioimo padėti Lietuvos kariuomenei.

Mes neturime manyti, kad Lietuvos nepriklausomybei pavojus yra praėjęs. Ne. Lietuvos kariuomenė ir šauliai yra apginkluoti, bet jei karas kilty, jiems gali pritrūkti amunicijos. Todėl visi turėtume polderį kitą tam aukoti be atidėlioimo.

Chicagoje greituoju jau organizuojamas komitetas, kuris rūpintis padėti Lietuvos kariuomenei, kai kurie pasirengę aukoti net po šimta dolerių Ginklų Fondui.

Tas turėtų būti daroma visur, kur tik yra lietuvių. Taip pat patartina aukoti tiesiog, o ne kokiems politiniams fondams. Iš tų politinių fondų Lietuvos vyriausybė, kaip paprastai, nieko negauna. Tai jau žinome iš pirmiau.

Vienas, kitas doleris gali daug gero padaryti. Taigi Amerikos lietuvių, budėkime, laikas mums padėti Lietuvai, nes gali būti vėlu.

Jei mes laiku ir tinkamai padėsime Lietuvai, tai nepriklausomybė bus užtikrinta, Lietuva bus laisva ir nepriklausoma.

MARGAS PASAULIS

Ar galime susilaukti Matrijarchijos?

Harvardo universiteto psichologijos laboratorijos direktorius Prof. William Mauton Marston, kuris išrado aparatą melui iskriti, rašo savo knygoje "Try Living", kad nauja visuomenės santvarka, matrijarchija, mums priartinanti. Jis sako: "Prašis 500 metų ir kova tarp abiejų lyčių bus visame įkarštyje. Ligi pereis 1,000 metų nuo dabar, pasaulį valdys moteris". Dienraščio Sun atstovai jis dar pasakė tokius dalykus: "Valdžia tuomet bus labai maloninga, nes kraštą valdys maloninga moteris. Karų nebus. Moteris bus šeimos, bendruomenės, krašto ir viso pasaulio motina—valdovė". Tuomet, sako Marstonas, bus geriau suprantami ir žinosekimo keliai. "Pašaukimo salyga ir laidas yra laimė. Pasisekimui pasiekti reikalingi yra trys veiksniai: gyventi, mylėti ir juoktis! Būti laimingi, reikiama daryti tai, kas tau geriausiai patinka".

Prof Marstonas sako, kad didžiausio pasisekimo pasiekė šie asmenys: Henry Ford, ponia Margaret Senger, Helen Hayes, Prezidentas Rooseveltas, New Yorko burmistras Fiorelli La Guardia ir Thomas Dewey. Jie, sako profesorius, gyveno, mylėjo ir juokėsi dėlto, kad jie darė tai, kas jiems geriausiai tiko.

Kur buvo ilgiausias romanas?

Japonijoje. Šiomis dienomis jis buvo baigtas spausdinti viename Tokio dienraštyje per 3,700 dienų. Romaną pradėjo vienas rašytojas, rašęs po vieną skirsnį kas diena, per 3 metus: jam mirus, jo darba tęsė vienas po kito septyni rašytojai. Redaktorius, manydamas, kad vis tiksliai jau pakankama to romano tesinių ir intrigos, nusprendė jį baigti ir davė dabartiniam autoriui atatinkamus parodymus. Romanas jau baigtas!

VDYDŪNAS

Šių metų kovo 22 d. viename iš žymiausių lietuvių rašytojų ir dvasios vadų Vydūnui sukako 70 metų amžiaus.

Vydūnas, kurio tikrasis vardas ir pavardė yra Vilius Storas, gimė 1868 metais kovo 22 dieną Jonaičiuose. Siulėtės apskrityje. Vėliau augo Pilkalnės apskrityje. Jo tėvas, baigęs Berlyne misionierių seminariją, dirbo vakarų Lietuvoje. Kurį laiką kunigavęs Žemaitijoje vėl tęsė misijų darbą Rytprūsiose taip pat ten mokytojaudamas.

Vydūnas pirmąjį mokslą gavo iš tėvo, kuris jį išmokė graikų ir lotynų kalbų. Vėliau Vydūnas mokėsi liaudies mokyklų mokytojams paruošti prepaudoje ir seminarijoje. Kelerius metus pamokytojaves, išvyko į Vokietiją studijuoti. Taip jis klausė įvairių mokslų

šakų Greifswaldo, Halles, Leipzigo ir Berlyno universitetuose. "Mano mokslas,—rašo Vydūnas savo biografijoje,— yra visiškai litas, negu paprastai mokslo žmonių. Universitetuose ėjau mokslus vien tuo tikslu, kad susipažintu su galutinomis įvairiausių mokslų žiniomis." Didelio dėmesio Vydūnas kreipė į anglų, prancūzų ir sanskrito kalbas, o su ypatingu pamėgimu studijavo filosofiją, religiją, meną, literatūrą, istoriją. Karaliaučiuje Vydūnas išlaikė mokytojų egzaminus ir 1888 metais buvo paskirtas liaudies mokytoju Kintuose, netoli Silutės. Silutėje būdamas, Vydūnas vedė Tilrą Kochaitę, 1892 metais jis buvo iškeltas į Tilžę, kur mokytojavo iki 1912 metų, kada išsitarnavo pensiją. Vydūnas ir toliau pasilikto gventi Tilžėje, uoliai dalyvaudamas lietuvių visuomeniniame darbe. Jis Mažojoje Lietuvoje organizuoja šventes su dainomis, režisuoja vaidinimus, veda chorą, šaukia susirinkimus; sako kalbas ir kt. Visi tie Vydūno darbai gerokai pastūmė jo priekint tautinį Prūsų lietuvių susipratimą ir Vydūną padarė populiariausiu tuo krašto žmogumi. 1928 metų balandžio 21 d., jo 60 metų sukaktuvių proga, Vytauto Didžiojo Universitetas suteikė Vydūnui filosofijos garbės doktora laipsnį.

Kas yra "Juodoji Marija"?

Tuo vardu Anglijoje ir Jungtinėse Valstybėse vadinamas vežimas, kuriuo sulaukytusius vežioja iš kalėjimo į teismą ir atgal, arba iš vieno kalėjimo į kita. Iš kur atsirado toks keistas vardas? Sako, kad atėjęs iš Philadelphiaus priemiesčio Bostono, kur seniau gyveno didelis ir stipri negrė Marija Lee. Jos visi bijodavę. Policija, eidavusi ką nors sulaimuoti, kviesdavusi poniją Mariją Lee padėti—ši griebdavusi sumaimama vyrą už apykaklės ir paduodavusi policininkams. "Juodoji Marija"—"Black Mary" taip būdavo bjauriai įrengta, kad vežami iš vietos į vietą kaliniai dėl stokos oro, alpdavo joje.

Kas yra Indijos neliečiamieji?

Indijos neliečiamieji, arba prislėgtieji yra tam tikra žemiausia gyventojų klasė arba kasta—sako, tai esą palikuonys senovės druidų, gyvenusių Indijoje, kuriuos užkariavo iš šiaurės atėję į Indiją ariai. Užkariautojai, norėdami išlaikyti savo rasę nesuterštą, paskelbė tuos druidus nevalius, ir nuo to laiko visi kitų kastų žmonės jų saugojosi ir vengia. Somono komisija apskaičiuoja, kad tokių neliečiamųjų Indijoje esą 43,000,000, beveik tiek pat, kiek yra Anglijoje gyventojų. Aukštos kastos indusai, užsimezgasius Mažojoje Lietuvoje. Savo biografijoje Vydūnas taip rašo: "Lietuviai, norėdami išlikti, turi ne kovoti su savo skriaudėjais, bet išaugti lygiai su jais ir net juos pralenkti. Lietuvių tauta turi ugdyti savyje tikrąjį žmoniškumą, kilnumą, dvasinę samonės šviesą—tapti gerbtina net savo priešų". (Bus daugiau!)

3) Priimti Aukščiausios Tarybos sprendimus dėl sienos su Lietuva, Rytų Galicijos ateičiai, Tešeno klausimu ir dėl Dancigo.

4) Priimti Aukščiausios Tarybos sprendimus dėl sienos su Lietuva, Rytų Galicijos ateičiai, Tešeno klausimu ir dėl Dancigo.

5) Sias salygas L. Grabskis pasirašė Spaoe 1920 m. liepos 10 d., t. y. prieš dvi dienas prieš taikos sutarties pasirašymą tarp Lietuvos ir Rusijos. Kaip matome iš tų salygu, santarviniukai tada visai neabejojo, kam Vilnius turi priklausyti. Lenkijai salygas priėmus santarviniukai sutikė lenkams pagalbai ir Varšuva buvo išgelbėta. Tačiau, laimėi pasivirs Lenkijos pusėn, lenkai tuojau pamiršo, ką buvo pasirašėję Spaoje. Nuo savo raštišku pažadų lenkai atsisakė, prigaudami santarviniukus. Tai buvo, kaip sakant, įvadas į Suvalkų sutarties sulaužymą...

Kas yra Indijos neliečiamieji?

Indijos neliečiamieji, arba prislėgtieji yra tam tikra žemiausia gyventojų klasė arba kasta—sako, tai esą palikuonys senovės druidų, gyvenusių Indijoje, kuriuos užkariavo iš šiaurės atėję į Indiją ariai. Užkariautojai, norėdami išlaikyti savo rasę nesuterštą, paskelbė tuos druidus nevalius, ir nuo to laiko visi kitų kastų žmonės jų saugojosi ir vengia. Somono komisija apskaičiuoja, kad tokių neliečiamųjų Indijoje esą 43,000,000, beveik tiek pat, kiek yra Anglijoje gyventojų. Aukštos kastos indusai, užsimezgasius Mažojoje Lietuvoje. Savo biografijoje Vydūnas taip rašo: "Lietuviai, norėdami išlikti, turi ne kovoti su savo skriaudėjais, bet išaugti lygiai su jais ir net juos pralenkti. Lietuvių tauta turi ugdyti savyje tikrąjį žmoniškumą, kilnumą, dvasinę samonės šviesą—tapti gerbtina net savo priešų". (Bus daugiau!)

Kur buvo ilgiausias romanas?

Japonijoje. Šiomis dienomis jis buvo baigtas spausdinti viename Tokio dienraštyje per 3,700 dienų. Romaną pradėjo vienas rašytojas, rašęs po vieną skirsnį kas diena, per 3 metus: jam mirus, jo darba tęsė vienas po kito septyni rašytojai. Redaktorius, manydamas, kad vis tiksliai jau pakankama to romano tesinių ir intrigos, nusprendė jį baigti ir davė dabartiniam autoriui atatinkamus parodymus. Romanas jau baigtas!

Ar galime susilaukti Matrijarchijos?

Harvardo universiteto psichologijos laboratorijos direktorius Prof. William Mauton Marston, kuris išrado aparatą melui iskriti, rašo savo knygoje "Try Living", kad nauja visuomenės santvarka, matrijarchija, mums priartinanti. Jis sako: "Prašis 500 metų ir kova tarp abiejų lyčių bus visame įkarštyje. Ligi pereis 1,000 metų nuo dabar, pasaulį valdys moteris". Dienraščio Sun atstovai jis dar pasakė tokius dalykus: "Valdžia tuomet bus labai maloninga, nes kraštą valdys maloninga moteris. Karų nebus. Moteris bus šeimos, bendruomenės, krašto ir viso pasaulio motina—valdovė". Tuomet, sako Marstonas, bus geriau suprantami ir žinosekimo keliai. "Pašaukimo salyga ir laidas yra laimė. Pasisekimui pasiekti reikalingi yra trys veiksniai: gyventi, mylėti ir juoktis! Būti laimingi, reikiama daryti tai, kas tau geriausiai patinka".

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

VIENYBĖ

Established 1886 LITHUANIAN DAILY UNITY Oldest Lithuanian Newspaper 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered at Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Advertising rates on application

PRENUMERATA table with columns for location (Brooklyne ir užsieniuose), duration (Metams, Pusę metų, Trims mėnesiams, Vienam mėn.), and price (\$7.00, \$3.75, \$2.00, \$0.90).

Redakcija siunčiami straipsniai turi būti paraišyti tik vienoje laiko pusėje su autoriaus pavarde ir adresu. Neusanantoti rankraščiai nesaugojami. Vigtis reikalais adresuokite: Lithuanian Press Corporation 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. A. S. Trečiokas — Prezidentas, J. Smiltus — Vėdžias, J. Tyliava — Redaktorius.

REZOLIUCIJA DĖL VILNIAUS

NEW BRITAIN, Conn. — Mes, New Britaino lietuviai, minėdami 20 metų savo tėvynės Nepriklausomybės sukaktį, vasario 20 d. Lietuvių svėtainėje, 354 Park Street, New Britain, Conn., vienbalsiai nutarėme pareikšti tokią rezoliuciją: Kadangi Lenkija su Lietuva 1920 m. spalio mėn. 7 d. Suvalkuose pasirašė taikos sutartį, o spalio 9 d. tą sutartį sulaužė ir užėmė Lietuvos sostinę Vilnių ir trečdali Lietuvos žemę ir per visą tą laiką persekioja lietuvius;

Kadangi Lenkija uždarinėja mokyklas, laikraščius, knygnus ir visas kultūrinės ir pašalpos įstaigas;

Kadangi Lenkija žiauriai persekioja lietuvius Vilniuje ir visame okupuotame krašte, suima be jokių įrodymų ir baudžia juos kalėjimu ir pinigine bausme;

Kadangi lietuvių kalba yra draudžiama kalbėti viešose vietose, todėl tebūnie nutarta, kad mes, New Britaino lietuviai, Jungtinių Amerikos Valstybių piliečiai, prašome savo šalies vyriausybę, taip pat ir Tautų Sąjungą įspėti Lenkiją, kad ji vykdytų tarptautinius pasižadėjimus į be jokio atidėlioimo atidarytų lietuvišką mokyklą ir laisvą persekiotus lietuvius, kad vykdytų Suvalkų sutartį, kad gražintų okupuotą kraštą sykiu su sostine Vilniumi.

VVS New Britaino Skyrius: P. L. Poškus, pirm. Jule Janušonytė, sekr.

Masinis katalikų mitingas

CHICAGO, Ill. — Kovo 20 d. Chicago's Romos Katalikų Federacija, kuri atsiskė bendrai rengti masinį mitingą, turėjo savo susirinkimą šv. Jurgio parapijos svėtainėje. Publikos buvo apie 400. Gaila, taip mažai!

Rezoliucijos prieš lenkus grobikus priimta. Kiek aukų surinkta Ginklų Fondui neteko patirti. Rep.

Nepriklausomybės minėjimas

FLIN FLON, MON., Canada — Lietuvos nepriklausomybės dvidešimties metų sukaktį Flin Flon lietuviai paminėjo sekmdienį, vasario 20 d. Apie 12 val. p.p. vietos lietuviai, susirinkę į vieną vietą, prisiminė Lietuvos sunkiai iškovotą nepriklausomybę ir džiaugėsi jos pažanga, padaryta visose srityse per šiuos dvidešimt metų. Vieni kitiems linkėjo laimingai sulaukti kitų metų ir toje pačioje vietoje paminėti Lietuvos nepriklausomybės 21 metų sukaktį.

Didelis kreditas tenka šeiminkėms, kurios pagaminotų tokių gardžių valgių ir pyragų. Vienas pyragas užėmė pusę stalo ir buvo idomiaai padarytas, papuoštas tautinėmis spalvomis. Viršuje buvo Gedimino pilis, o ant pilies degė 20 žvakučių. Po vakarienės, susirinkusieji sugrįžo į Lietuvos Himnė ir tuo būdu baigė šį svarbų pamėnijimą. Vėliau atvyko pp. M. ir O. Olsauskai, kurie labai nudžiugino susirinkusius svečius. Mes visi palinkėjome jiems laimės ir lietuviškojo dvasiojo išauklėti savo sūnų.

Dalyvavęs

Kas buvo kurpių patronas šv. Krispinas?

Šv. Krispinas paėjo iš Romos didikų šeimos. Jis ir jo brolis Krispionas išvyko kartu su šv. Denisu skelbti evangeliją Prancūzijoje. Apsigyveno jie Soissons, kur abu dirbo kurpių versle. Šv. Krispinas, kaip sako legendos, taip rūpinėsi beturčiais, kad vogažės odą ir siūdaves beturčiams batus... Legendos pasakoja, kad tiems broliams kurpiams odos atnešdavo ir angelas. Šv. Krispinas mirė kankinio mirtim 287 metais—jis, sako, buvo įmestas į katilą su ištirpytu švinu. Anglijos ir Romos katalikų bažnyčios švenčia šv. Krispiną, visų batsiuvių patroną, spalio 25 dieną.

LIETUVOS LAIKRAŠTININKAS APIE BROOKLYNO LIETUVIŲ JAUNIMO TEATRĄ

V. Uždavinys Pasaulio Lietuvių rašo:

Važinėdamas daugiau kaip metus po Jungtines Amerikos Valstybes, suėdavau su visais. Domėjausi visų lietuvių ir pačios Amerikos gyvenimu. Nedariau skirtumo, neraiškiau savo simpatijų ar antipatijų, pas visus eėjau, kas tik mane kvietė ir kas nuo manęs durų neužsidarė...

Malonūs man buvo lietuviai seneliai, daug vargė ir dirbė ne tik savo šeimoms išlaikyti, bet ir lietuviškumui stiprinti, daug sukūrė gražių organizacijų, jas išugdė ir sustiprinė. Mielai suėdavau su paprastais, mieliai suėdavau su paprastais darbininkais, smagu būdavo kalbėtis su lietuviais inteligentais, amerikiečių pa-

Šiurpulingos valandos

ROCHESTER, N. Y.—Šiomis dienomis vietos lietuviai pergyveno šiurpulingas valandas, perskaitė žinias vietos laikraščiuose apie krintingą Lietuvos padėtį ir Lenkijos grumojimus. Blogiausia tai, iš Lietuvos atstovybių nebuvo galima gauti jokių oficialių žinių. Kada tautai gresia pavojus, kiekvienas lietuvis, mylintis savo tėvynę, jaučia jos būklę, todėl Lietuva neturėtų slėpti pavojaus nuo išėjvos.

Šią savaitę Rochesterio lietuviai rengia susirinkimą parapijinėje salėje, kur jie pareiškė griausmingą protestą prieš Lenkiją ir, be to, parinks aukų Ginklų Fondui.

Rengėjai prašo visas vietas pašalpinės draugijas iš savo iždų aukoti Ginklų Fondui nuo \$100 iki \$1,000, o pavieniai asmenys—kiek gali. Amerikos lietuviai seniai rengiasi paaugoti Lietuvai bent vieną lėktuvą. Dabar būtų galima nuopirkti bent 30 karo lėktuvų.

Lietuviai, suksukime! Susirinkę kiekvienas prisidėkite savo auka Lietuvai apginti. Ant. Ziemys

prastai profesionalų vardu vadinamais. Maloniausia tačiau būdavo, kai tekdavo suėti su su organizuotoju, vieną ar kitą srityje aktyviai veikiančiu.

Nepaprasto įspūdžio man padarė Brooklyno lietuvių jaunimo būrelis, susipietęs į Lietuvių Meno Teatro draugiją. Tai visiškai jauna organizacija. Isteigta tik 1933 metais spalio mėnesį. Jos tikslas—kelti lietuvišką scenos meną Amerikos rytinės lietuvių kolonijose ir per sceną palaikyti lietuviškumą.

Lietuvių Meno Teatras neturi nei savo salės vaidinimams, nei savo buto susirinkimams bei repeticioms neturi savų dekoracijų, neturi reikalingų kostimų ir ypač trūksta jiems Lietuvos karių uniformų, kurios čia labai mėgstamos, veiklauso dažnai reikalingus šie karšti lietuviai patrijotai, idealistai, dirba labai sunkiomis sąlygomis, niekas jiems už darbą neatlygina, patys visus sunkumus pakeliai ir šviesia ateitimi tiki.

Susirinkimus ir repeticijas daro, prisiglaudę prie senesnės lietuvių kartos gražiai organizuoto Lietuvių Klubu. Ši organizacija, Lietuvių Klubas, turi neblogus namus Brooklyne, tirstai lietuvių apgyventoje miesto dalyje, ten pat yra ir Lituanicos gatvė, mūsų transatlantiniam lakūnams Dariui Girėnui ir jų nelaimingai nutūpusiai "Lituanica" pagerbti. Klubu namuose yra apie poros šimtų kėdžių salė su nemaža scena, keletas kambarių pasitarimams, išsigėrimams ir žaidimams, dažniausiai staliukai su kortomis, nemažas alaus ir whisky baras, čia pat biliardo stalai.

Ir štai šiuose namuose, kur nuolat, o ypač vakarais, pilna išsigėrusių lietuvių, senesnės kartos atstovų, kur skamba radijo muzika, kur girdimos dainos, kauksi biliardo svediniai—Lietuvių Meno Teatro draugijos nariai susirenka į mažą kambarėlį savo mėnesiniams susirinkimams, dažnoms repeticioms ir t.t.

Ir kai man'kas sako čia, Lietuvoj, ar ir Amerikoje, kad lietuvių jaunimas Lietuvai miręs ar mirštas, kad jis nesidomys lietuviškumu ir jo reikalais—man vsuomet prisimena Brooklynas ir Lietuvių Klubu salė, kur senoji karta, atlikusi savo darbų, laisvajį laiką praleidžia linksmai žaidžama, gerdama ir dainuodama, o jaunimas stiprią valią rodydamas, pro barą praeidamas, prieš susirinkimą svaigalų neragaudamas, renkasi ankšton saliuokėn, kalbasi ilgas valandas, aptaria organizacijos reikalus, rūpinasi veikalais, kurių jiems čia niekas dovanai nesuteikia...

Buvau bent porą kartų į jų susirinkimus pakviestas. Ir kiekvieną kartą jaudinaus, matydamas jų gražius pasireiškimus, jų didelį susirūpinimą lietuviškuoju scenos menu Amerikoje, kai tuo pačiu metu iš gretimos salės ir kitų kambarių visą laiką skambėjo muzika ir stikleliai... Ne kartą linksmesnė galva ir susirinkimo salėn pro duris pasirodydavo...

Aktyviai, nenuilstamai čia dalyvauja organizacijos steigėjai: Antanas Alekna, Antanas Gronskis, Viktoras ir Vytautas Raudonaičiai... Visi keturi jauni, Amerikoje gimę, bet Lietuvoje buvę, čia mokėsi, iš čia lietuviškos scenos dvasios Brooklynan nusivėžę. Dirba įvairiose dirbtuvėse ir įstaigose, o dažnus vakarus skiria organizacijai ir menui.

Režisierius turi du: minėta Viktorą Raudonaitį ir Vitalį Bukšnaitį. Šis, Bukšnaitis, nepaprastai gabus ir geras ne tik režisierius, bet ir vaidintojas. Jis niekad Lietuvos nematė, jos gyvenimo iš arčiau nepažįsta, bet tiesiog reikia stebėtis, kaip jis puikiai suvaidina Lietuvos žmones. Pirmą kartą mačiau jį vaidinant dramoje "Lietuviai, pabuskite" lenko žandaro vaidmeny. Veikalas iš

Vilniaus krašto lietuvių gyvenimo. V. Bukšnaitis taip puikiai "lenką" suvaidino, kad aš maniau jį esant iš okupuotos Lietuvos, patį lenkų žandaro kankintą, nes tik mačius galima tokį realų tipą atvaizduoti.

Iš žymesnių artistų Lietuvių Meno Teatro eilėse paminėtina Eleonora Bartkevičiūtė (studijuoja V. D. Universitete), tris brolius Raudonaičius (Viktorą, Vytautą ir Bernardą), Uršulę Bagdonienę, Juozą Tamą, Antaną Baniulį, Antaną Osteiką, Antaną Alekną, Stasę Jurevičiūtę, Antaną Gronskį, Valentina Paltanavičiūtę—Minkuviene (išsikėlusią į Bostoną ir draugijoje aktyviai nedalyvauja), Marytę Klingaitę—Kaškelienę (parvažiaus Lietuon ištekėjo) ir kitus. Nepamainoma, ištikima suflerė turi Marytės Juozapaitytės asmeny.

Narių Lietuvių Meno Teatras turi apie 30. Daugiau, rodos, ir nepriima. Kasmet pastato bent po 4-5 veikalus, kuriuos vaidina ne tik Brooklyne, bet ir kitose artimesnėse lietuvių kolonijose.

Be vaidinimų Lietuvių Meno Teatras rengia ir įvairias pramogas su tautiškais šokiais ir žaidimais. Gražiai, įvairiai organizuojami ir jų piknikai vasaros metu.

Iš Lietuvių Meno Teatro galety pasimokyti ne viena ir Lietuvos jaunimo kuopelė, o mes turėtume juos paremti bent scenos literatūra ir kostiumais.

Kiek yra pasaulyje kalbų?

Sunku būtų atsakyti į šį klausimą visu tikslumu, tačiau sakoma, kad visų kalbų pasaulyje priskaitoma 3,424. Viena tiktai Indijoje vartojamos 22 kalbos. Kiek kalbų gali kalbėti vienas žmogus—priklauso gabumui. Vieniems labai lengva išmokti svetimą kalbą, kitiems—labai sunku. Yra mokslininkų—kalbininkų, kurie laisvai vartoja keliolika kalbų. Londone neseniai mirė Dr. Williamsas, buvęs "Times" korespondentas P e t r apilyje per 25 metus,—jis galėjo susikalbėti 27-mis kalbomis, jų tarpe buvo suomių ir lietuvių kalbos. Londono Lietuvos pasiuntinybėje dirba "Eltos" korespondentas E. G. Harrisonas—jis lengvai susikalba šiomis kalbomis: angliškai, vokiškai, prancūziškai, kiniskai, japoniskai, rusiskai, lenkiskai, lietuviškai ir kt. kalbomis. Prieš keletą metų buvo pasakėta, kad vienas senas Londono kunigas labai nusiskundė negalėjęs per visą savo gyvenimą išmokti daugiau, kaip "tik" 54 kalbas. Rekordininkas kalbų srityje buvo Vatikano knyginkas kardinolas Mezzofantis, gyvenęs 18-me amžiuje: jis mokėjo 114 kalbų.

Kur tyčia kertamos telegrafo vielos?

Australijoje telegrafo vielų linija eina per 3,000 kilometrų iš vienos žemyno pajūrio iki kito. Linija eina tokiomis vietomis, kur žmonių beveik negyvenama: čia tiktai pravažiuoja telegrafo linijos taisytojai, pasto tarnautojai. Vargšai australiečiai prireikus gydytojo ir netarint galimybės susisiekti kitaip, tenka griebtis keistos priemonės: nupjauti telegr. vielą ir laukia, kada atvažiuos telegrafo tarnautojai taisyti. Jiems pasirodžius, vargšas prašo išsukti gydytoją! Dažnai vienas nukerta ir valkatos, tikėdamies, kad juos pavėžins telegr. tarnautojai. Po to toks kombinatorius gauna atostogas kalėjime. Tą telegrafo linija nutiesė prieš 60 metų, ji turėjo eiti greta geležinkelio linijos, tik geležinkelio linija paskui nutiesė kita kryptimi.

Skelbkitės Vienybėje

NAUJA ŠVARI VIETA
Restaurant, Bar & Grill
411 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.
Sav. Vincas Vyšniauskas
Visokių vietinių ir importuotų gėrimų
Degtinė—Vynas—Alus
Visoki Užkandžiai

CREMO ALE ir LAGER
Padaryti tam, kad patenkinus visus!
Atėję į tavernas ar restoranus, visuomet prašykite CREMO ALE ir LAGER, kurie yra padaryti iš geriausių miežių ir tinkamai įsendinti.
CREMO galite gauti iš krano ir buteliuose
Kartą paragavę — visuomet norėsite!
Cremo Brewing Co.
BELDEN ST., NEW BRITAIN CONN
Tel.: NEW BRITAIN 3700

TRU-EMBER COAL Co. (Lietuvių Anglių Kompanija)
Parduoda ir pristato į namus geriausios rūšies anglis ir visokių kitokių kūrų.
Patarnavimas greitas.
KADA JUMS PRISTINGA KURO.
TUOJAUS TELEFONUOKITE:
EVERgreen 7-1661
Telefonas: EVERgreen 7-1661
TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

BROOKLYN LABOR LYCEUM
SALE IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN,
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.
Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražūs kambariai
Telefonas STagg 2-3842

SALDINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldinių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldinių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausie užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306
SKAITYKITE VIENYBĖ

EKSTRA! EKSTRA!
NEPAPRASTAS PAVASARINIS SU SPECIALIA IDOMIA PROGRAMA
BANKIETAS IR ŠOKIAI
RENGIA
VIENYBĖ
Kovo 27 d., 1938 m.
BROOKLYN CENTRAL PALACE
16 Manhattan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Lietuviškas baras su užkandžiais, pagamintais iš importuotų Lietuvos maisto produktų. Žemos kainos.
[žanga į bankietą su programa ir šokius \$1.50
Pradžia 4 val. popiet [žanga tik į šokius 40 centų

VIENYBĖ

New Jersey lietuvių bendras komitetas Lietuvai gelbėti

Newark, N. J. — New Jersey lietuvių susirinkime Lietuvos salėje, 180 New York Ave., Newark, kovo 22 d. ir apkalbėje dabartinė Lietuvos padėtis vienbalsiai nutarė sudaryti N. J. L. bendrą komitetą. Išrinkta laikina valdyba: adv. C. F. Paulauskas pirmininku, Simonas F. Gudas išdinininku, A. S. Trečiokas sekretorium ir 8 vicepirmininkai iš įvairių kolonijų: Newarko — Vincas Ambrazevičius ir Matas Dobinys, Kearny — Jonas Baltrukonis ir Kazys Jaruševičius, Elizabeth — Domininkas Anulionis ir Jonas Usonis, Bayonne — Kazys Mazuličius ir Leonas Chesna.

Nutarta sušaukti skaitlingesnį atstovų susirinkimą antradienio vakare, 1938 m. kovo 29 d., Lietuvos salėje, 180 New York Ave., Newark, N. J. Susirinkime prašomi dalyvauti visos New Jersey lietuvių draugijos ir įvairios organizacijos prisijungiant savo atstovus arba valdybos narius. Šitas susirinkimas yra saukiamas skubiai per spaudą ir radiją. Atskiri pakvietimai laiškais nebus siunčiami. Vėliau bus galima atstovus, reikalui esant, perringti, įgaloti ir kitus formalumus atlikti.

Išrinkta spaudos ir rezoliucijų komisija: kun. Ignas Kelmelis, Vincas Ambrazevičius ir Ieva M. Trečiokienė. Rezoliucijos pagamintos, priimtos ir nutarta skubiai pasiųsti U. S. A. valdžiai ir kitoms valstybėms protestuojant prieš Lenkiją, o taip pat vietos ir kitai spaudai.

A. S. Trečiokienė, Kom. Sekr.

Visi New Jersey lietuviai atei- kite į masinį susirinkimą

Elizabeth, N. J. — Visi Elizabetho ir apylinkės lietuviai: be pažiūrų skirtumo, ginkime Lietuvos Nepriklausomybę atei- dami į rengiamas bendras prakalbas, kurias rengia Eliza- betho Laikinas Lietuvos Gynimo Komitetas, šį sekmadienį kovo 27 dieną 3:30 val. po pietų, Liberty Hall, 269 Second St.

Bus žymūs kalbėtojai. Nuo katalikų, komunistų, tautininkų, ukrainiečių ir žydų. Dalyvaus visi, parody- kim, kad vieningai stovime už Lietuvos Nepriklausomybę. Tegul šis masinis susirinkimas bus užrašytas Elizabetho lie- tuvių istorijoje.

LIETUVA

Taikos ir karo kryžkelėje

Pamatykite vėliausias filmas

kodėl Lietuvai grėsė karo pavojus

Taip pat filmą

kaip Hitleris užėmė Austriją

Aktuali, labai įdomi ir pamokanti filmas 15c. iki 2 val. dienos

EMBASSY NEWSREEL THEATRE, Broadway ir 46 St., New York City

JUOZO GAROLIO PAGERBIMAS

Juozas Garolis

Pereitą šeštadienį, kovo 19 d. pripuolė švento Juozapo. Paminėti ir pagerbti tą šventę ir vardą, didelis būrys Juozo Garolio draugų susirinko jo namuose, 15 Lexington Ave., Jersey City, N. J. ir padarė jam siurpryzą. Visi svečiai susidėjo užkandžius ir gerimus ant stalo, prie kurio visi susėdo ir pradėjo vakarieniauti. Vidury stalo buvo gražus gėlių buketas ir labai gražus tortas, kuris buvo iškeptas p. Žiugždos kepikloj.

Laikė vakarienės tosmeisteris buvo p. Marijona Katilienė, iš Kearny, N. J. Pirmiausia ji perstatė kaibėtį p. A. S. Trečioką, kuris pasveikino Juozą, o vėliau kalbėjo apie Lietuvos Lenkijos santykius. Toliau buvo visa eilė kalbėtojų: P. Strupienė, Newarko Lietuvių Moterų pirmininkė, p. Boreika, Lucija Boreikaitė, kuri neseniai atvykus iš Lietuvos, Jurgis Katičius, p. Putinas, Putininė, Žiugždienė, Karčauskienė, Lazdynienė, Linkauskas, Mitkienė, Trečiokienė, Kaminskienė, Ulevičienė ir kiti. Visi Juozą sveikino, kaip gera Lietuvos patrijotą. Paskutinis kalbėtojas buvo pats p. Juozas Garolis, kuris padėkojo visiems jo draugams už tokį gražų jam su- rengtą siurpryzą.

J. Tre-kienė

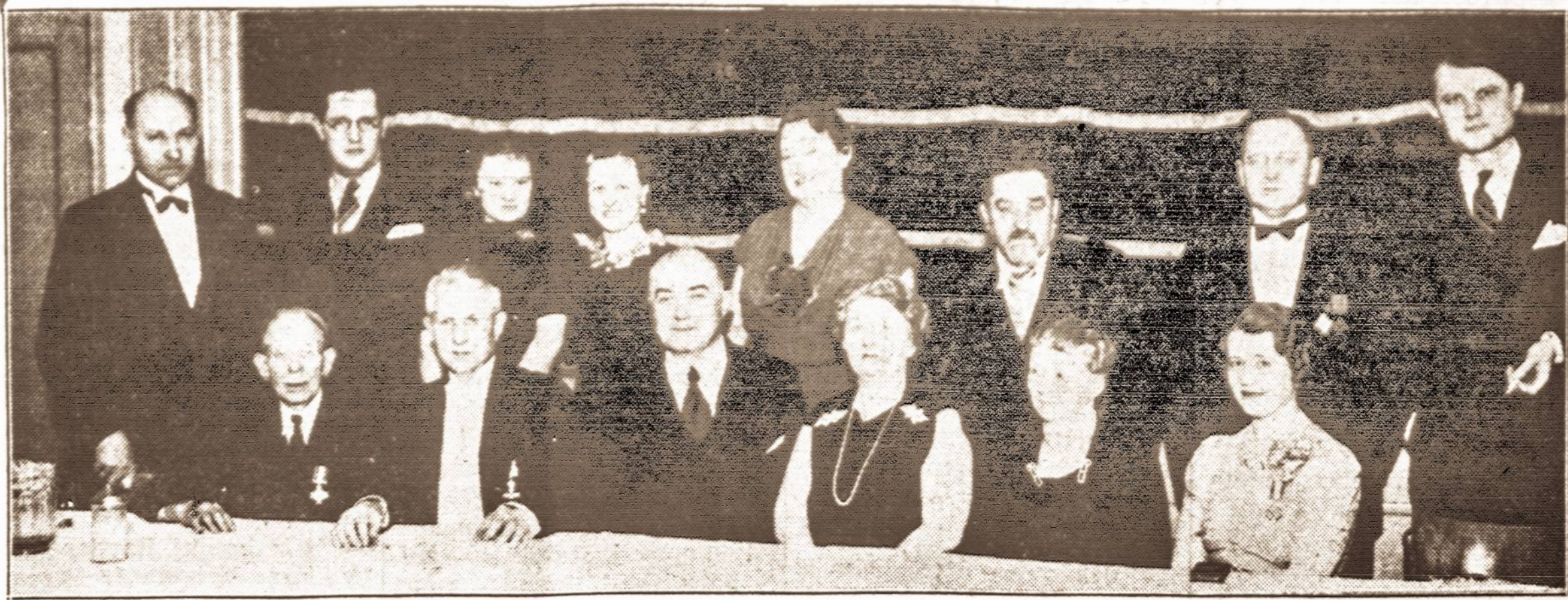
Matusevičiaus sūnus išvežtas į ligoninę

Lietuvių Radijo Valandos vedėjas V. Matusevičiaus mažas sūnus jau kuris laikas sunkiai serga. Kovo 24 d. išvežtas į Bushwick ligoninę, kur dr. Paulionis deda pastangas jį išgydyti. Matusevičiai natu- ralu, labai susijaudinę ir susi- rūpinę pirmagimio sveikata. Linkime, kad sūnus greitai pasveiktų ir grįžtų pas savo tėvus.

REIKALINGA

Reikalinga moteris apie 30 metų amžiaus prižiūrinti du vaikus ir namų darbą. Alga \$35—\$40. Kambarys gyventi. Reikia rekomendacijų. Telefonuokite: Windsor 6-0219 Ketvirtadieniais ir penktadieniais.

PARDUODAMA mėsinvija, įsteigta prieš 9 metus. Biznio daro \$650.00 savaitėje. Nuoma \$40. Kelvinator šaldytuvai. Kreipkitės: 303 HALSEY St., Brooklyn, N. Y. Tel.: JEFFerson 3-2981

Lietuvos apdovanoti. — Neseniai Lietuvos Konsulas New Yorke p. Budrys įteikė ordinus keliems veteranams lietuviams už jų nuopelnus Lietuvai ir lietuviams. Ta proga Susivienijimo salėje buvo surengta vakarienė, kuria rengė vietinis Tautininkų Klubas. Iš kairės į dešinę (stovi): Vienybės bendrovės pirmininkas A. S. Trečiokas, Simutis, Simutienė, Jurgėlienė, Trečiokienė, Ambrazejus, Jurgėla ir Tysliava. Sėdi (iš kairės į dešinę): Ambrazevičius Jankauskas, Konsulas J. Budrys, Jankauskienė, Ambrazevičienė ir Gudauskaitė. Ordinais tą vakarą buvo įteikti šiems: Ambrazevičiui, Jankauskui ir Gudauskaitėi.

VISI ATEIKITE Į VIENYBĖS METINĮ PAVASARINĘ VAKARIENĘ

Rengimo Komisija jau baigia paruošti visą Vienybės metinės pavasarinės vakarienės programą ir patį bankietą, kuris, kaip žinoma, įvyks šį sekmadienį, kovo 27 d. Brooklyn Central Palace, 16-18 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y. 4 val. popiet.

Šiuo reikalu įvyko kelių komitetų posėdžiai, kuriuos pasitarta vakarienės reikalais. Paskutinis bendras komisijos posėdis įvyks šį penktadienį, kuriame bus galima sutvarkyti visą vakaro programą.

Kadangi visiems Amerikos lietuviams dabar labai rūpi Lietuvos Lenkijos santykių klausimas, tai šioje vakarienėje, kurioje susirinks dauguma mūsų visuomenės vadų, bus pasitarta kas toliau daryti ir kokių žygių imtis Lietuvos Nepriklausomybės apsaugojimui. Momentas ir reikalas yra labai svarbus, todėl tikimasi, kad vakarienėje dalyvaus daugiau žmonių, negu buvo anksčiau numatyta.

Taigi, jeigu iki šiol dar neuzsirezervavote sau vietą, dabar pasirūpinkite, nes labai svarbu, kad komisijos iš anksto žinotų kiek bus svečių. Vakarienėje tilpo pranešimas iš moterų komisijos veiklos, bet minint visas komisijos nares viena praleista, tai p. Povilanskienė. Dėl tos korektūros klaidos atsiprašome. Bilietus galite gauti Vienybės, pas direktorių ir pas komisijų narius.

N. J. RADIO VALANDOS VAKARIENĖ

New Jersey Lietuvių Radijo rengia pirmą metinę vakarienę ir dainų programą sekmadienį balandžio 3 d. 7 val. vak., Lietuvių šv. Jurgio draugijos salėje, Newarko.

New Jersey lietuviai dalyvaudami šiame parengime parems savo radijo programos vedėjas. New Jersey Lietuvių Radijo valandos vedėjai yra verti tos paramos. Todėl partina manantiems parengime (vakarienėje) dalyvauti iš anksto nusipirkite tiketus, kad būtų galima rengėjams tinkamai pasiruošti. A. S. T.

ATSIIMKITE LAISKUS

Vienybės administracijos yra laišškai šiems asmenims:

- W. Razsolaskis
 - H. Kabus
 - Stanislavas Boguckis
 - W. Gerold
 - Frank Jonaitis
 - Apolonija Lastauskiene
 - I. Stakiu
 - J. Szatkowska
 - V. Wilkes
 - J. Widunas
 - A. Sleuis
 - W. Urban
 - P. Blagoff
 - W. K. T.
- Malonėkite laiškus atsiimti.

DAIKTŲ VEŽĖJAS

GARAZAS
P. MALICKI
MOVING SERVICE
Phone EVergreen 4-9578
115 So. 2nd St. Brooklyn, N. Y.

TAISYKLES AMERIKOS PILIETYBEI GAUTI

Vienybės gauta naujas siuntinys lietuviškai ir angliškai spausdintų Jungtinių Amerikos Valstybių vadovėlių pilieciams pilietybės reikalais.

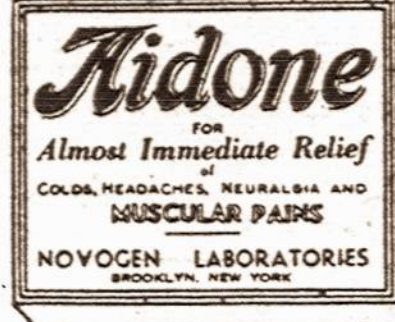
Clement Voketaitis ADVOKATAS

50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET, Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkė savo Williamsburgo ofisą i 522 BEDFORD AVE. atoli Taylor St. BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen, 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS: nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 v. vak. iki 8 val.
FLATBUSH OFISAS: 2220 Avenue J

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS

151 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y. 61-02 Grand Avenue Maspeth, L. I.
Tel. Evergreen 4-8213 Tel. Havemeyer 8-2977

"GARSAS" BAKERY

A. Šrupskis, savininkas
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragičius VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PASTU IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS

402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS

54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS

(SALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPYLIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĖ

TARZANAS GALINGASIS

25. Stanley Wood gulėjo istisas, negalėdamas pasijudinti, nors jo protas veikė kaip paprastai. Jis suprato, kad slaptoji Mafkos jėga pagavo jį ir parbloškė. Bet kaip galėjo tasis Mafka sužinoti apie jo pagėmimą? Nejaugi tasai ragamius gali matyti tą, ko negali matyti kiti?

Staiga baisi mintis atėjo Wood į galvą: ar tik ne Gonfala pasakė Mafkai apie jo pagėmimą. Nejaugi jos meiliški jausmai pasikeitė į žiaurumą, į neapykantą. Argi būtų ši mergina, kurią jis taip myli, tokia apgaulinga, tokia nenaudėli. Tos mintys Wooda labai kan- kino.

Taip begulintį Wood rado Tarzanas. Šio džiunglių valdovo ramumas ir drąsa truputį suramino Woodą, kurio apsvaiginas kiek praėjo. Jis sukuo- pęs savo jėgas papasakojo Tarzanui savo įdomius nuotykius. Bepasakodamas jis pamiršo ir Mafkos jėga. Prasi- blaivęs, jis rodėsi stipresnis.

"Mudu eisiva ieškoti pagalbos", pasiūlė jis Tarzanui. "Mes turime nuoti ir užmušti Mafką". Bet staiga lyg ūkai aptraukė jo akis ir jis pamoko ran'ą: "Ne, mes negalėsime te padaryti. Mafka mus laiko savo galėje. Jis dabar laiko sa- vo galėje ir tave. Ar tu nejaui- ti?" klaus. jis.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis